

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.011.03.2023

Pan
Wojciech Bakun
Prezydent Miasta Przemyśla
ul. Rynek 1
37-700 Przemyśl

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/003 – Działania wybranych organów administracji publicznej na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie
ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów
T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06
lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Przemyśla ¹ , ul. Rynek 1, 37-700 Przemyśl
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Bakun, Prezydent Miasta Przemyśla od 4 listopada 2018 r. (akta kontroli: Tom I str. 1)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez Prezydenta Miasta warunków umożliwiających prawidłowe i skuteczne udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. 2. Realizacja działań w celu udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy oraz ich efekty.
Okres objęty kontrolą	Od 24 lutego 2022 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce ²
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Mariusz Twardowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/119/2023 z 19 maja 2023 r. (akta kontroli: Tom I str. 2-3)

¹ Dalej: „Urząd”.

² Z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność (czynności kontrolne zakończono 9 października 2023 r.).

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Prezydent zapewnił warunki umożliwiające prawidłowe i skuteczne prowadzenie działań mających na celu udzielania pomocy obywatelom Ukrainy.

Prezydent zapewnił warunki organizacyjno-kadrowe do skutecznego realizowania działań pomocowych dla cudzoziemców, sprawnie nadawano numery PESEL obywatelom Ukrainy, mimo braku zwiększenia zatrudnienia w Urzędzie. Napływającym do Przemyśla obywatelom Ukrainy zapewniono wsparcie osób ze znajomością języka ukraińskiego. Wolontariusze pomagali przy wypełnianiu wniosków o nadanie numeru PESEL oraz kierowali obywatele Ukrainy do kolejnych jednostek organizacyjnych Miasta. Wyżywienie organizowane było dzięki pomocy m.in. organizacji humanitarnych, wolontariuszy, kół gospodyń wiejskich, mieszkańców Przemyśla, pracowników Urzędu i placówek oświatowych. Zawarto umowę bezpłatnego użyczenia nieruchomości (dawny budynek Tesco) w Przemyśle w celu organizacji Centrum Pomocy Humanitarnej dla udzieleniu schronienia, w tym zapewnienia noclegu wewnątrz obiektu, zapewnienia wyżywienia, opieki medycznej i podstawowego wyposażenia w środki higieniczne.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*⁵ podjęto uchwały o zapewnieniu pomocy obywatelom Ukrainy z własnej inicjatywy, określając w niej zakres udzielania pomocy.

Prawidłowo wypełniano obowiązki sprawozdawcze i rozliczeniowe w zakresie otrzymanych środków z Funduszu Pomocy oraz wynikające z zawartych porozumień z Wojewodą Podkarpackim⁶.

Otrzymany sprzęt komputerowy był wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęty na stanie majątku Urzędu.

Rzetelnie prowadzono działania informacyjne dotyczące udzielania pomocy obywatelom Ukrainy. Sukcesywnie na stronie internetowej Urzędu publikowane były informacje dotyczące formy wsparcia oraz miejsc gdzie obywatele Ukrainy mogli ją uzyskać.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nie określenia z PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Krakowie⁷ zasad rozliczania kosztów eksploatacyjnych ponoszonych przez PKP S.A. oraz braku rozliczenia tych kosztów w związku z funkcjonowaniem na dworcu kolejowym w Przemyśle punktu recepcyjnego dla obywateli Ukrainy. Nieprawidłowości te nie wpłynęły na prawidłowe i skuteczne prowadzenie działań mających na celu udzielania pomocy obywatelom Ukrainy.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2023 r., poz. 103, ze zm., dalej: *ustawa o pomocy*.

⁶ Dalej: „Wojewoda”.

⁷ Dalej: „PKP S.A.”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez Prezydenta Miasta warunków umożliwiających prawidłowe i skuteczne udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Opis stanu faktycznego

1. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Urząd zrealizował następujące działania pomocowe na rzecz obywateli Ukrainy:

1. Utrzymanie i obsługa punktów recepcyjnych/informacyjnych. Podstawą realizacji i źródłem finansowania była dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę. Środki otrzymane: 2 200 tys. zł, środki wydatkowane: 1 944,49 tys. zł (tj. 88,4% środków otrzymanych). Efektem realizacji zadania było utrzymanie punktu recepcyjnego;

2. Utrzymanie i obsługa punktów recepcyjnych/informacyjnych. Podstawą realizacji i źródłem finansowania był Fundusz Pomocy. Środki otrzymane: 5 000 tys. zł, środki wydatkowane: 4 374,39 tys. zł (87,5%). Efektem realizacji zadania było utrzymanie punktu recepcyjnego;

3. Zorganizowanie transportu cudzoziemców. Podstawą realizacji i źródłem finansowania była dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę. Środki otrzymane: 868 tys. zł, środki wydatkowane: 423,1 tys. zł (60,3%). Efektem realizacji zadania był przeprowadzony transport obywateli Ukrainy;

4. Zorganizowanie transportu osób z granicy państwa do punktu recepcyjnego. Podstawą realizacji i źródłem finansowania był Fundusz Pomocy. Środki otrzymane: 635,94 tys. zł, środki wydatkowane: 586,71 tys. zł (92,3%). Efektem realizacji zadania był przeprowadzony transport obywateli Ukrainy;

5. Finansowanie zadań oświatowych. Podstawą realizacji była: ustawa o pomocy. Źródło finansowania był: Fundusz Pomocy. Środki otrzymane: 2 206,35 tys. zł, środki wydatkowane: 2 206,35 tys. zł (100%). Środki zostały przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z kształceniem ok. 250 dzieci ukraińskich, które zostały przyjęte do jednostek oświatowych na terenie miasta (w tym na wynagrodzenia i wydatki rzeczowe);

6. Prowadzenie punktu pomocy psychologicznej oraz zapewnienia tłumaczy języka ukraińskiego przy utworzonym punkcie recepcyjnym⁹. Podstawą realizacji były polecenia (wydawane w formie decyzji) oraz porozumienia. Źródłem finansowania był Fundusz Pomocy i środki Wojewody. Środki otrzymane: 781,36 tys. zł, środki wydatkowane: 726,56 tys. zł (93%). Pomoc udzielana była przez 10 psychologów w okresie: od 10 do 26 marca 2022 r. i od 20 kwietnia do 30 czerwca 2022 r. Nauczyciele ZSO Nr 2 - tłumacze języka ukraińskiego pracowali w 2022 r. w trzech turach: od 7 do 26 marca (13 osób), od 20 kwietnia do 31 maja (12 osób), od 1 do 30 czerwca (12 osób), w ciągu całej doby przez 7 dni w tygodniu.

7. Zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych¹⁰. Podstawą realizacji była umowa darowizny. Środki otrzymane: 250 tys. zł, środki wydatkowane: 250 tys. zł (100%). Darowizna została przeznaczona na zakup sprzętu i wyposażenia stołówki szkolnej,

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zadanie realizowane wspólnie z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Przemysłu, Zespołem Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Przemysłu, dalej: „ZSO Nr 2”.

¹⁰ Zadanie realizowane wspólnie z ZSO Nr 2.

mebli do sal lekcyjnych, sprzętu komputerowego, map ściennych geograficznych, drobnego sprzętu gospodarczego, wyposażenia sali sensorycznej w ZSO Nr 2.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. działania pomocowe na rzecz obywateli Ukrainy realizowały następujące gminne jednostki organizacyjne: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu¹¹, Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczych w Przemyślu¹², Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu¹³, Miejski Dom Pomocy Społecznej w Przemyślu¹⁴.

W okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2023 r. Urząd zrealizował następujące działania pomocowe na rzecz obywateli Ukrainy:

1. Utrzymanie i obsługa punktów recepcyjnych/informacyjnych. Podstawą realizacji i źródłem finansowania był Fundusz Pomocy. Środki otrzymane: 3 200 tys. zł, środki wydatkowane: 2 919,6 tys. (91,6%). Efektem realizacji zadania było utrzymanie punktu recepcyjnego;

2. Finansowanie zadań oświatowych. Podstawą realizacji była: ustawa o pomocy. Źródło finansowania był: Fundusz Pomocy. Środki otrzymane: 1 010,4 tys. zł zostały w całości wydatkowane. Środki zostały przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z kształceniem ok. 250 dzieci ukraińskich, które zostały przyjęte do jednostek oświatowych na terenie miasta (w tym na wynagrodzenia i wydatki rzeczowe);

Ponadto według stanu na dzień 30 kwietnia 2023 r. działania pomocowe na rzecz obywateli Ukrainy realizowały następujące gminne jednostki organizacyjne: MOPS¹⁵, Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczych w Przemyślu¹⁶, Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu¹⁷, Miejski Dom Pomocy Społecznej w Przemyślu¹⁸.

(akta kontroli TOM I: str. 4-11, 402-406)

2.

Jak wyjaśnił Prezydent Przemyśla *podjęcie przez Urząd działań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy nie skutkowało wprowadzeniem zmian w organizacji pracy i wykonywaniu zadań w Urzędzie. Niemniej jednak niezwłocznie po inwazji Rosji na Ukrainę, tj. po 24 lutego 2022 r zostały podjęte niezbędne czynności mające na celu udzielenie jak największej pomocy dużej ilości uchodźców przybywających z Ukrainy do Miasta Przemyśla i okolic. Prezydent Miasta Przemyśla zwrócił się*

¹¹ Dalej: „MOPS”, realizował następujące zadania: Wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego na podstawie art.31 ustawy o pomocy (300zł), Zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy na podstawie art.13 ustawy o pomocy, Sprawienie pogrzebu obywatelowi Ukrainy na podstawie art. 29 i 30 ustawy o pomocy, Pokrycie kosztów obsługi przez powiat zadań związanych z prowadzeniem „ewidencji małoletnich” o której mowa w art. 25a ust. 1 ustawy o pomocy, Finansowanie pobytu dzieci obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej – na podstawie art. 27 ust. 17 ustawy o pomocy, Wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy na podstawie art. 26 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy, Opłacenie składki zdrowotnej za obywateli Ukrainy pobierających niektóre świadczenia rodzinne o których mowa w art. 14 ustawy o pomocy, Wypłaty świadczeń z pomocy społecznej, tj. zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży na podstawie art. 29 i 30 ustawy o pomocy oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 i art. 48b ustawy o pomocy społecznej, Wypłaty świadczeń z pomocy społecznej, tj. wypłata zasiłków okresowych na podstawie art. 29 i 30 ustawy o pomocy oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 i art. 48b ustawy o pomocy społecznej, Wydawanie orzeczeń, legitymacji oraz kart parkingowych na rzecz obywateli Ukrainy na podstawie 26a ust. 1 ustawy o pomocy.

¹² Następujące zadanie: Finansowanie pobytu dzieci obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej – na podstawie art. 27 ust. 17 ustawy o pomocy.

¹³ Następujące zadania: Zakup translatorów do rejestracji jako bezrobotnych i klawiatur z cyrylicą, Szkolenie dla obywateli Ukrainy z j. polskiego, Organizacja miejsc stażowych dla obywateli Ukrainy.

¹⁴ Następujące zadania: Zapewnienie wyżywienia dla niepełnosprawnych obywateli Ukrainy, Zapewnienie usług transportowych, Zapewnienie zakwaterowania, Zapewnienie opieki.

¹⁵ Następujące zadania: Wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego na podstawie art.31 ustawy o pomocy (300zł), Zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy na podstawie art.13 ustawy o pomocy, Sprawienie pogrzebu obywatelowi Ukrainy na podstawie art. 29 i 30 ustawy o pomocy, Wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy na podstawie art. 26 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy, Opłacenie składki zdrowotnej za obywateli Ukrainy pobierających niektóre świadczenia rodzinne o których mowa w art. 14 ustawy o pomocy, Wypłaty świadczeń z pomocy społecznej, tj. zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży na podstawie art. 29 i 30 ustawy o pomocy oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 i art. 48b ustawy o pomocy społecznej, Wypłaty świadczeń z pomocy społecznej, tj. wypłata zasiłków stałych na podstawie art. 29 i 30 ustawy o pomocy oraz art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, Wydawanie orzeczeń, legitymacji oraz kart parkingowych na rzecz obywateli Ukrainy na podstawie 26a ust. 1 ustawy o pomocy.

¹⁶ Następujące zadanie: Finansowanie pobytu dzieci obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej – na podstawie art. 27 ust. 17 ustawy o pomocy.

¹⁷ Następujące zadanie: Dotacja dla obywatela Ukrainy na działalność gospodarczą.

¹⁸ Następujące zadanie: „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” w ramach Modułu II.

z prośbą do pracowników o zaangażowanie i pomoc. Bardzo duża liczba pracowników Urzędu zaangażowała się w pomoc obywatelom Ukrainy (około 50 %). Skorzystano z rozwiązań uregulowanych w Regulaminie Pracy Urzędu (Zarządzenie Nr 336/2024 Prezydenta z dnia 11 sierpnia 2014 r. ze zm.). Wszyscy chętni pracownicy zgłaszali się do Wydziału Organizacyjnego w celu zapisania się do realizowania zadań związanych z realizacją pomocy uchodźcom. W Urzędzie nie zwiększono zatrudnienia w związku z pomocą uchodźcom z Ukrainy. Niemniej jednak niektórzy pracownicy realizują na podstawie umowy – zlecenia zadania z zakresu administracji rządowej związane z prowadzeniem i obsługą punktu recepcyjnego „Na Dworcu PKP w Przemyślu”, na które środki finansowe przekazuje w całości Wojewoda.

(akta kontroli TOM I: str.131)

W związku z realizacją działań pomocowych w Urzędzie, w ramach środków z Funduszu Pomocy zakupiono: niszczarkę za 1 200 zł i drukarkę za 1 050 zł. Ponadto ze środków Wojewody zakupiono pięć laptopów za 25 tys. zł oraz ze środków z darowizn zakupiono: rutery mobilne za 398 zł i program Office: za 2,5 tys. zł. Sprzęt ten był wykorzystywany przy Punkcie Recepcyjnym na dworcu PKP oraz w Centrum Pomocy Humanitarnej najpierw przy ul. Lwowska 36, a obecnie przy ul. Bilana 2 w Przemyślu.

W pomoc obywatelom Ukrainy zostały zaangażowane wszystkie jednostki organizacyjne Urzędu. Spośród 270 pracowników Urzędu 150 z nich było zaangażowanych w pomoc obywatelom Ukrainy. Ponadto w pomocy obywatelom Ukrainy uczestniczyli pracownicy jednostek organizacyjnych podległych Miastu.

Prezydent organizował i wydawał dyspozycje oraz podejmował decyzje dotyczące pomocy obywatelom Ukrainy. Zastępca Prezydenta koordynował zadania na Punkcie Recepcyjnym PKP – Dworzec Główny, Sekretarz Miasta koordynował zadania w Centrum Pomocy Humanitarnej w Przemyślu przy ul. Lwowskiej 36 – w zakresie części magazynu (przy pomocy pracownika z Wydziału Rozwoju, Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych odpowiedzialnego za logistykę, przyjęcie oraz transport darów na Ukrainę i na teren Miasta) oraz części dla obywateli Ukrainy (przy pomocy Dyrektora Przemyskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przemyślu odpowiedzialnego za pomoc obywatelom Ukrainy).

Obsługa działań była skupiona przede wszystkim w kilku komórkach organizacyjnych Urzędu, tj. w: Wydziale Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego (koordynacja pomocy), Wydziale Organizacyjnym (ustalanie i organizowanie zmian i harmonogramów dyżurów pracownikom chętnym do pomocy w realizowaniu różnych zadań), Wydziale Gospodarki Lokalowej (organizowanie miejsc noclegowych), Wydziale Spraw Społecznych (koordynacja obsługi magazynu przy ul. Wodnej 11), Wydziale Podatków i Opłat Lokalnych (informacje i kierowanie wolontariuszy spoza urzędu do pomocy w różnych miejscach w zależności od potrzeb), Wydziale Edukacji i Sportu (współpraca ze szkołami: organizowanie noclegów i edukacji dla dzieci), Biura Informatycznego (koordynowanie dystrybucji żywności, odzieży i artykułów higienicznych na punkt recepcyjny na dworcu). Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg (transport).

Wsparcia w Urzędzie udzielali wolontariusze, głównie narodowości ukraińskiej, kierowani do pomocy przez Związek Ukraińców w Polsce funkcjonujący przy „Domu Ukraińskim” w Przemyślu. Wolontariusze pomagali przy wypełnianiu dokumentów o nadanie numeru PESEL oraz kierowali obywateli Ukrainy do kolejnych jednostek organizacyjnych Miasta.

W Urzędzie łącznie 68 pracowników¹⁹ realizowało na podstawie zlecenia zadania z zakresu administracji rządowej związane z prowadzeniem i obsługą punktu recepcyjnego „Na Dworcu PKP w Przemyślu”, na które środki finansowe przekazywał Wojewoda.

Ponadto 26 pracownikom Urzędu zostały przyznane dodatki specjalne w wysokości od 650 zł do 1756 zł miesięcznie i były one wypłacane w okresie od jednego do dziesięciu miesięcy²⁰. Dodatki dla 24 pracowników finansowane były z Funduszu Pomocy w łącznej kwocie 22,5 tys. zł, a dla dwóch pracowników ze środków budżetu Miasta w łącznej kwocie 20 tys. zł

(akta kontroli TOM I: str.131-137, 402-406, TOM II: str. 350)

Jak wyjaśnił Prezydent, w Urzędzie nie można jednoznacznie stwierdzić, że nie było braków kadrowych, niemniej jednak wyjątkowa sytuacja w jakiej znaleźli się pracownicy Urzędu wymusiła podjęcia pewnych rozwiązań, zwiększenia nakładu pracy oraz wielości wykonywanych zadań, które w normalnym toku pracy Urzędu nie mają miejsca. Pracownikom niejednokrotnie zlecano lub podejmowali się oni zadań innych niż wynikało to z ich podstawowego zakresu czynności. Pracownikom zlecano zadania w zależności od potrzeb i rozwoju sytuacji na terenie Miasta Przemyśla w zależności od ilości napływu uchodźców z Ukrainy lub potrzeb zaistniałych w realizacji zadań w Urzędzie. Zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy miały charakter priorytetowy, dlatego też w niektórych komórkach organizacyjnych Urzędu zadania bieżące, które nie musiały być zrealizowane niezwłocznie były realizowane w późniejszych terminach niż zazwyczaj.

(akta kontroli TOM I: str.135)

W Urzędzie nie zwiększono zatrudnienia w związku z pomocą obywatelom Ukrainy. Pracownicy Urzędu zaangażowani do wykonywania określonych zadań służbowych wpisywali godziny nadliczbowe, za które nie zostało wypłacone wynagrodzenie (pracownicy na własny wniosek odebrali nadgodziny w terminie ustalonym z przełożonym). Pracownicy, którym został przyznany dodatek specjalny, mieli pisemnie określony zakres zadań, które realizowali.

W Urzędzie nie wystąpiły przypadki upoważniania pracowników na podstawie art. 4 ust. 20a ustawy o pomocy.

W Urzędzie nie zatrudniono obywateli Ukrainy na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

Czynności związane z nadaniem numeru PESEL obywatelom Ukrainy wykonywało sześciu pracowników Urzędu, trzech pracowników z komórki ds. ewidencji ludności oraz trzech pracowników z komórki ds. dowodów osobistych. Od dnia 19 marca 2022 r. numery PESEL nadawane były w godz. 8:00-18:00 od poniedziałku do piątku oraz w soboty w godz. 8:00-15:00. Aktualnie numery PESEL nadawane są od poniedziałku do piątku w godz. 8:00 - 11:00.

W dniu 10 marca 2022 r. sześciu pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego wzięło udział w szkoleniu on-line pn.: „Szkolenie z zakresu nadawania numeru PESEL obywatelom Ukrainy”, szkolenie odbyło się bezpłatnie. Dotyczyło ono tematyki związanej z nadaniem numeru PESEL (UKR) obywatelom Ukrainy. Zorganizowane zostało przez Ministerstwo Cyfryzacji. Odbyło się na dwa dni przed przystąpieniem do nadawania numerów PESEL.

(akta kontroli TOM I: str.131-137, 402-406, TOM II: str. 350)

¹⁹ Aktualnie 56.

²⁰ Pracownik Wydziału Organizacyjnego - w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków służbowych oraz wykonywaniem dodatkowych czynności związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w wyniku konfliktu zbrojnego na terenie tego państwa, polegających na dokonywaniu zakupów oraz logistyki związanej z obsługą tych zadań oraz sprawozdawczości (dodatek przyznany od września 2022 r. do maja 2023 r.): od 1.09.2022 r. do 30.04.2023 r. w kwocie 1 000 zł/mc, od 1.05.2023 r. do 30.06.2023 r. w kwocie 1.500 zł/mc.

Nie zgłaszano wolontariuszy do wykonywania czynności związanych z nadaniem numeru PESEL obywatelom Ukrainy, nie wydano decyzji o odmowie nadania tego identyfikatora, a także nie wykonywano zdjęć do dokumentów.

(akta kontroli TOM I: str. 204-216)

Konieczność realizacji działań pomocowych wpłynęła na wykonywanie pozostałych zadań i obowiązków Wydziału Rozwoju, Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych. Dla niżej wymienionych zadań nastąpiło wydłużenie terminów wykonania przedmiotu umów:

- Dla zadania „Podziemna Trasa Turystyczna w Przemyślu” nastąpiło wydłużenie terminu realizacji umowy²¹ z dnia 29 kwietnia 2022 r. - o 91 dni.

- Dla zadania „Ekologiczny Przemysł - wymieniamy źródła ciepła”:

- umowa²² z dnia 14 grudnia 2021 r., wydłużenie o 100 dni,

- umowa²³ z dnia 7 marca 2022 r., wydłużenie o 78 dni,

- umowa²⁴ z dnia 7 marca 2022 r., wydłużenie o 53 dni,

- umowa²⁵ z dnia 7 marca 2022 r., wydłużenie o 59 dni,

- umowa²⁶ z dnia 7 marca 2022 r., wydłużenie o 93 dni,

- umowa²⁷ z dnia 7 marca 2022 r., wydłużenie o 93 dni,

- umowa²⁸ z dnia 7 marca 2022 r., wydłużenie o 93 dni,

- umowa²⁹ z dnia 7 marca 2022 r., wydłużenie o 93 dni.

Ww. umowy dotyczyły: „Zaprojektowania oraz budowy przyłączy ciepłowniczych, adaptacji pomieszczeń przeznaczonych na węzły ciepłownicze, budowę węzłów ciepłowniczych, budowę wewnętrznych instalacji odbiorczych” w Przemyślu.

(akta kontroli TOM I: str.131-137, 402-406, TOM II: str. 350-351)

3.

Miasto Przemyśl³⁰ otrzymało od Wojewody następujące polecenia, decyzje, porozumienia, informacje, wytyczne dotyczące realizacji działań, zadań mających na celu pomoc obywatelom Ukrainy które dotyczyły:

- Punktu pomocy psychologicznej³¹ : porozumienie³² z dnia 28 lutego 2022 r., decyzja³³ z dnia 27 kwietnia 2022 r., decyzja³⁴ z dnia 27 maja 2022 r., decyzja³⁵ z dnia 27 maja 2022 r., decyzja³⁶ z dnia 29 czerwca 2022 r. Ponadto pismem³⁷ z dnia 6 maja 2022 r. przekazano zasady finansowania zadania polegającego na prowadzeniu punktu pomocy psychologicznej oraz zapewnienia tłumaczy języka ukraińskiego przy utworzonym punkcie recepcyjnym.

(akta kontroli TOM I: str. 12-32, 402-406)

- Prowadzenia punktu recepcyjnego³⁸: porozumienie³⁹ z dnia 28 lutego 2022 r., oraz 20 decyzji⁴⁰.

²¹ Nr ZP/12/2022.

²² Nr ZP/22/2021.

²³ Nr ZP/3/2022.

²⁴ Nr ZP/4/2022.

²⁵ Nr ZP/5/2022.

²⁶ Nr ZP/6/2022.

²⁷ Nr ZP/7/2022.

²⁸ Nr ZP/8/2022.

²⁹ Nr ZP/9/2022.

³⁰ Dalej: „Miasto”.

³¹ Realizacja przez Wydział Edukacji i Sportu.

³² Nr 3/UA-PSYCH/2022 wraz z aneksami Nr 1 z dnia 28 lutego 2022 r. i Nr 2 z dnia 25 marca 2022 r.

³³ Polecenie, znak: ZK-VI.0520.9.2022.

³⁴ Uchylene, znak: ZK-VI.0520.9.2022.

³⁵ Polecenie, znak: ZK-VI.0520.18.2022.

³⁶ Uchylene, znak: ZK-VI.0520.18.2022.

³⁷ Znak: ZK-VI.6333.5.9.2022.

³⁸ Realizacja przez Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzani Krzysowego.

³⁹ Nr 5/UA-REC/2022 wraz z aneksami Nr 1 z dnia 25 marca 2022 r. Nr 2 z dnia 25 marca 2022 r. i Nr 3 z dnia 15 kwietnia 2022 r.

⁴⁰ Polecenie ZK-VI.0520.1.2022 r. z dnia 24 lutego 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.8.2022 z dnia 22 kwietnia 2022 r., uchylene Nr ZK-VI.0520.8.2022 z dnia 25 maja 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.15.2022 z dnia 25.05.2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.18.2022 z dnia 27 maja 2022 r., uchylene Nr ZK-VI.0520.9.2022 z dnia 27 maja 2022 r., uchylene Nr ZK-

(akta kontroli TOM I: str. 33-99, 402-406)

- Raportowania w Centralnej Aplikacji Statystycznej⁴¹ o liczbie nowoutworzonych miejsc opieki (Wydział Spraw Społecznych): informacja z dnia 29 marca 2022 r.⁴² w której zawarto wytyczne dotyczące obowiązku raportowania w systemie CAS informacji o: nowych miejscach utworzonych w funkcjonujących już instytucjach opieki, miejscach w nowo utworzonych instytucjach opieki, dedykowanych dzieciom przybyłym z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Od 1 kwietnia 2022 r. przedmiotowe raportowanie miało być przekazywane Wojewodzie cyklicznie raz w tygodniu, w każdą środę do godziny 14.00. Raporty były przekazywane regularnie w systemie CAS, informacja z dnia 24 stycznia 2023r.⁴³ o zmianie terminu składania raportowania na ostatni wtorek każdego miesiąca (dane zbierane w cyklu miesięcznym). Nie stwierdzono utworzenia nowych miejsc dla dzieci z Ukrainy.

(akta kontroli TOM I: str. 100-114, 402-406)

- Zorganizowania transportu dla cudzoziemców: polecenie⁴⁴ z dnia 26 lutego 2022 r., porozumienie⁴⁵ z dnia 11 marca 2022 r., decyzja⁴⁶ z dnia 2 marca 2022 r., decyzja⁴⁷ z dnia 29 kwietnia 2022 r., decyzja⁴⁸ z dnia 11 sierpnia 2022 r.

(akta kontroli TOM I: str.115-130, 402-406)

4.

Na potrzeby gromadzenia i wydatkowania środków z Funduszu Pomocy otwarte zostały dwa rachunki bankowe w okresie od 29 czerwca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r.

(akta kontroli TOM I: str. 139-146,272, 402-406)

W Mieście został opracowany i zatwierdzony plan finansowy dla rachunku środków z Funduszu na 2022 r. i 2023 r. Zmiany planów finansowych dokonywane były na bieżąco, po otrzymaniu decyzji stanowiących podstawę wprowadzenia zmian w planie budżetu na dany rok. Zmiany planów finansowych dokonywane były zarządzeniami Prezydenta.

(akta kontroli TOM I: str. 147-153)

Księgowanie operacji odbywało się zgodnie z obowiązującą w Urzędzie polityką rachunkowości, w ewidencji księgowej w której wyodrębnione były zadania, które przedstawiały ewidencję analityczną dochodów i wydatków różnych rodzajów realizowanych zadań.

Dochody i wydatki ujmowane były w ewidencji zgodnie z obowiązującą w określonym czasie klasyfikacją budżetową. Po zmianie klasyfikacji budżetowej dochody i wydatki zostały przeksięgowane na paragrafy, zgodnie z aktualną, obowiązującą klasyfikacją budżetową.

(akta kontroli str. TOM I: 137-138, TOM II: str. 351)

VI.0520.18.2022 z dnia 29 czerwca 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.15.2022 z dnia 29 czerwca 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.19.2022 z dnia 14 lipca 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.20.2022 z dnia 11 sierpnia 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.21.2022 z dnia 29 sierpnia 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.22.2022 z dnia 29 września 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.24.2022 z dnia 25 października 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.26.2022 z dnia 24 listopada 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.27.2022 z dnia 29 grudnia 2022 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.1.2023 z dnia 30 stycznia 2023 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.3.2023 z dnia 24 lutego 2023 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.4.2023 z dnia 30 marca 2023 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.5.2023 z dnia 26 kwietnia 2023 r., polecenie Nr ZK-VI.0520.6.2023 z dnia 29 maja 2023 r.

⁴¹ Dalej: „CAS”.

⁴² S-IX.946.17.2022.

⁴³ S-IX.946.11.2023.

⁴⁴ ZK-VI.0520.4.2022.

⁴⁵ Nr 2/UA-T/2022 wraz z Anekssem Nr 1 z dnia 25 marca 2022 r.

⁴⁶ ZK-VI.0520.4.2022.

⁴⁷ Polecenie, znak: ZK-VI.0520.13.2022.

⁴⁸ Cofnięcie, znak: ZK-VI.0520.13.2022.

Uchwały Rady Miejskiej w Przemyślu⁴⁹ dotyczące zagadnień związanych z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy zostały przekazane Wojewodzie na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy o *samorządzie gminnym* w dniach: 14 kwietnia 2022 r.⁵⁰ (uchwały podjęte na sesji w dniu 8 kwietnia 2022 r.), 21 października 2022 r.⁵¹ (uchwały podjęte na sesji w dniu 17 października 2022 r.), 22 listopada 2022 r.⁵² (uchwały podjęte na sesji w dniu 16 listopada 2022 r.), 19 stycznia 2023 r.⁵³ (uchwały podjęte na sesji w dniu 13 stycznia 2023 r.), 3 kwietnia 2023 r.⁵⁴ (uchwały podjęte na sesji w dniu 27 marca 2023 r.).

Nie wystąpiły przypadki stwierdzenia nieważności tych uchwał przez Wojewodę.

(akta kontroli TOM I: str.154 -170, 402-406)

Jak wyjaśnił Dariusz Łapa - Sekretarz Miasta: *na potrzeby gromadzenia i wydatkowania środków z Funduszu Pomocy został otwarty jeden rachunek bankowy na którym gromadzono wpływy środków z PUW i z tego samego rachunku realizowano wydatki (zapłaty za faktury). Jednocześnie w okresie od 29 czerwca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. funkcjonował rachunek w BGK który również obsługiwał dochody i wydatki z Funduszu Pomocy. Obsługę bankową Gminy zapewnia VeloBank (przed przekształceniem Getin Noble Bank S.A.), z którym podpisaliśmy umowę dnia 3 stycznia 2020 r. w następstwie przeprowadzonej procedury przetargowej w tym zakresie. Nie mniej jednak, sytuacja finansowa Banku w roku ubiegłym była bardzo niepokojąca i trudna. W związku z ogromną i uzasadnioną obawą o nasze środki finansowe (mając też doświadczenia po restrukturyzacji PBS) podjęliśmy działania w celu zapewnienia bezpiecznej obsługi bankowej Gminy. Trudna sytuacja Getin Noble Banku zmusiła nas do podjęcia działań dotyczących wyboru drugiego banku do obsługi bankowej, co zostało podyktowane troską o finanse Miasta, które zgodnie z informacjami z ww. Banku i informacjami ogólnie dostępnymi były bardzo niepokojące i wymagały zastosowania dodatkowych środków ostrożności. Z uwagi na konieczność ochrony środków finansowych Miasta, podpisaliśmy umowy na obsługę bankową na warunkach wynikających z przedłożonej propozycji współpracy z BGK na czas określony, tj. do 30 czerwca 2023 r. Ostatecznie restrukturyzacja Banku została przeprowadzona, a środki naszego Miasta były i są bezpieczne. Obecnie obsługę bankową zapewnia VeloBank w ramach zawartej umowy.*

(akta kontroli TOM II: str. 273-274)

5.

Rada Miejska w Przemyślu podjęła uchwałę⁵⁵ z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie określenia zakresu pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym toczącym się na terytorium tego państwa, finansowanej ze środków własnych budżetu Gminy Miejskiej Przemyśl. W uchwale tej zapisano, iż Gmina może zapewnić osobom, o których mowa art. 1 ust. 1 w ustawie o pomocy, pomoc ze środków własnych budżetu Miasta, w tym z darowizn otrzymanych na utworzony w tym celu wyodrębniony rachunek bankowy. Pomoc, o której mowa w ust. 1 może być udzielona w formie rzeczowej lub finansowej. Pomoc rzeczowa może być udzielona poprzez zakup towarów lub usług i bezpośrednie ich przekazanie lub świadczenie na rzecz obywateli Ukrainy lub organizacji zajmujących się świadczeniem pomocy dla tych osób. Zakres pomocy, którą mogą zostać objęci obywatele Ukrainy, może obejmować zakup rzeczy, sprzętu i usług niezbędnych dla

⁴⁹ Dalej: „Rada Miejska”.

⁵⁰ Pismo znak: BRM.0711.4.2022.

⁵¹ Pismo znak: BRM.0711.12.2022.

⁵² Pismo znak: BRM.0711.13.2022.

⁵³ Pismo znak: BRM.0711.1.2023.

⁵⁴ Pismo znak: BRM.0711.4.2023.

⁵⁵ Nr 54/2022.

zapewnienia podstawowych potrzeb ludzi, w szczególności: zakupu artykułów i usług związanych z zapewnieniem zakwaterowania, zakupu środków żywności lub zapewnienia wyżywienia zbiorowego, dostępu do edukacji i materiałów/pomocy edukacyjnych i przyborów szkolnych, w tym zapewnienia pomocy w zakresie komunikacji językowej, zapewnienia usług opiekuńczych i wychowawczych, zakupu leków, artykułów opatrunkowych i medycznych, środków czystości i higieny osobistej, ubrań, obuwia, zabawek i innych produktów niezbędnych do bieżącego funkcjonowania, zakupu usług transportowych, materiałów remontowo-budowlanych, dostępu do usług telekomunikacyjnych, zapewnienia pomocy humanitarnej, w tym transportu darów, zakupu sprzętu medycznego oraz wspierania procesu adaptacji, integracji oraz aktywizacji zawodowej.

W dniu 17 października 2022 r. podjęto uchwałę⁵⁶ zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zakresu pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym toczącym się na terytorium tego państwa, finansowanej ze środków własnych budżetu Gminy Miejskiej Przemyśl. W uchwale tej zapisano, iż pomoc udziela obywatelom Ukrainy może być udzielana w formie: rzeczowej poprzez zakup towarów lub usług i bezpośrednio ich przekazanie lub świadczenie na rzecz obywateli Ukrainy oraz organizacji pozarządowych zajmujących się świadczeniem pomocy dla tych osób, finansowej poprzez bezpośrednie świadczenie udzielane obywatelom Ukrainy lub w formie dotacji udzielonej na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów określonych art. 3 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym⁵⁷ w ramach świadczonej przez nich pomocy. Zakres pomocy, którą mogą zostać objęci obywatele Ukrainy, może obejmować zakup rzeczy, sprzętu i usług niezbędnych dla zapewnienia potrzeb ludzi, w szczególności: zakupu artykułów usług związanych z zapewnieniem zakwaterowania, zakupu środków żywności lub zapewnienia wyżywienia zbiorowego oraz wyposażenia miejsc przygotowania posiłków dostępu do edukacji i materiałów/ pomocy edukacyjnych i przyborów szkolnych, w tym zapewnienia pomocy w zakresie komunikacji językowej, zapewnienia usług opiekuńczych i wychowawczych, zakupu leków, artykułów opatrunkowych i medycznych, środków czystości i higieny osobistej, ubrań, obuwia, zabawek i innych produktów niezbędnych do bieżącego funkcjonowania, zakupu pojazdów i usług transportowych, materiałów remontowo-budowlanych, dostępu do usług telekomunikacyjnych, zapewnienia pomocy humanitarnej, w tym transportu darów, zakupu sprzętu medycznego oraz wspierania procesu adaptacji pomieszczeń i budynków na cele noclegowe, integracji oraz aktywizacji zawodowej.

Ww. uchwały zostały przekazane Wojewodzie pismami z dnia: 14 kwietnia 2022 r.⁵⁸ oraz 20 października 2022 r.⁵⁹, a Wojewoda nie stwierdził ich nieważności.

(akta kontroli TOM I: str.171-176, 402-406)

6.

Jak wyjaśnił Prezydent, *Urząd monitoruje liczbę obywateli Ukrainy przebywających na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl w oparciu o raporty z punktu recepcyjnego oraz danych z MOPS.*

Według szacunków Urzędu największa liczba obywateli Ukrainy przebywała na terenie Gminy w marcu 2022 r. zamieszkiwało ich w mieście łącznie ok. 10 000 w tym w wyznaczonych miejscach zakwaterowania 8 537 osób natomiast w mieszkaniach udostępnionych przez mieszkańców 1 463 osób. Jednakże dane te nie obrazują sytuacji w tej materii w mieście. Bowiem do miasta wjeżdżały ogromne ilości obywateli Ukrainy, którzy po kilku/kilkunastogodzinnym pobycie opuszczali Przemyśl. Otrzymywali gorący posiłek, podstawowe zaopatrzenie, często odzież.

⁵⁶ Nr 160/2022.

⁵⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1608.

⁵⁸ Pismo znak BRM.0711.4.2022.

⁵⁹ Pismo znak BRM.0711.12.2022.

Według danych szacunkowych Urzędu na terenie Miasta na koniec kwietnia 2023 r. przebywało/było zakwaterowanych 5 200 obywateli Ukrainy, dane te zaprezentowane zostały w formularzu w Centralnej Aplikacji Statystycznej.

Urząd monitorował potrzeby w zakresie udzielenia schronienia obywatelom Ukrainy poprzez zbieranie danych o ilości miejsc w wyznaczonych miejscach przeznaczonych na noclegi.

(akta kontroli TOM I: str.138)

7.

Do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy.

(akta kontroli str. 402-406)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

Prezydent zapewnił warunki organizacyjno-kadrowe, które umożliwiły prawidłowe i skuteczne realizowanie działań pomocowych dla obywateli Ukrainy. Utworzono punkt nadawania numeru PESEL dla obywateli Ukrainy. Zapewniono wsparcie tłumaczy ze znajomością języka ukraińskiego.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 i 5 ustawy o pomocy podjęto uchwałę o zapewnieniu pomocy obywatelom Ukrainy z własnej inicjatywy, określając w niej zasady udzielania pomocy.

OBSZAR

2. Realizacja działań w celu udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy oraz ich efekty.

Opis stanu
faktycznego

1.

W planie wydatków na działania mające na celu pomoc obywatelom Ukrainy realizowane przez Miasto w okresie do 31 grudnia 2022 r. ujęto kwotę: 21 762 tys. zł (plan pierwotny), 19 572,4 tys. zł, (wykonanie 89,94 % planu) z czego:

- Zorganizowanie transportu dla cudzoziemców (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 868 tys. zł, wykonanie: 423,01 tys. zł (źródło finansowania: dotacja celowa z budżetu państwa - do maja 2022 r.);

- Utrzymanie i obsługa Punktu recepcyjnego (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 1 944,49 tys. zł, wykonanie 1 944, 49 tys. zł (dotacja celowa z budżetu państwa - do maja 2022 r.);

- Pomoc psychologiczna i tłumaczenie języka ukraińskiego (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 484,13 tys. zł, wykonanie: 484,13 tys. zł (dotacja celowa z budżetu państwa - do maja 2022 r.);

- Zorganizowanie transportu dla cudzoziemców (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 650 tys. zł, wykonanie 586,71 tys. zł (Fundusz Pomocy czerwiec 2022 r.);

- Utrzymanie i obsługa Punktu recepcyjnego (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan 5 000 tys. zł. wykonanie: 4 374,38 tys. zł (Fundusz Pomocy od czerwca do grudnia 2022 r.);

- Pomoc psychologiczna i język ukraiński (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 246,36 tys. zł, wykonanie: 242,42 tys. zł (Fundusz pomocy czerwiec 2022 r.);

- Nadanie numeru PESEL (Dział: 750, Rozdział: 75095): plan: 76,83 tys. zł, wykonanie: 76,77 tys. zł, (Fundusz Pomocy);

- Dodatkowe zadania oświatowe związane z kształceniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy (Dział: 801, Rozdział: 80195): plan: 2 208,55 tys. zł, wykonanie: 2 208,55 tys. zł (Fundusz Pomocy);

- Świadczenia z pomocy społecznej (*pogrzeb, zasiłki okresowe, posiłki dla dzieci i młodzieży*) (Dział: 852, Rozdział: 85295): plan: 60,13 tys. zł, wykonanie: 60 tys. zł (Fundusz pomocy);
 - Świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy (*wypłata jedn. Świadczenia 300 zł, zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia, ewidencja małoletnich, wydawanie orzeczeń itp.*) (Dział: 853, Rozdział: 85395): plan: 6 303,35 tys. zł, wykonanie: 6 302,12 tys. zł (Fundusz Pomocy),
 - Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy (Dział: 855, Rozdział: 85502): plan: 157,64 tys. zł, wykonanie: 151,57 tys. zł (Fundusz pomocy);
 - Świadczenia na rzecz dzieci (*piecza zastępcza – Centrum Administracyjne ds. Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Przemysłu i MOPS*) (Dział: 855, Rozdział: 85510): plan: 170,27 tys. zł, wykonanie: 168,09 tys. zł (Fundusz Pomocy);
 - Składka zdrowotna dla obywateli Ukrainy (Dział: 855, Rozdział: 85595): plan: 3,4 tys. zł, wykonanie: 3,4 tys. zł (Fundusz pomocy);
 - Udzielenie pomocy finansowej (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 300 tys. zł, wykonanie: 300 tys. zł (Podkarpacki Urząd Marszałkowski);
 - Udzielenie pomocy finansowej (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 100 tys. zł, wykonanie: 100 tys. zł (Urząd Miasta Reda);
 - Rezerwa z zarządzania kryzysowego (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 93,11 tys. zł, wykonanie: 14,66 tys. zł (Środki własne);
 - Pomoc obywatelom Ukrainy - Darowizny (Dział: 754, Rozdział: 75421): 2 802,2 tys. zł, wykonanie: 1 838,42 tys. zł (Darowizny);
 - Pomoc obywatelom Ukrainy (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 250 tys. zł, wykonanie: 250 tys. zł (Darowizna banku);
 - Zakup sprzętu medycznego (Dział: 754, Rozdział: 75421): plan: 43,5 tys. zł, wykonanie 43,5 tys. zł (Środki własne - przeciwdziałanie alkoholizmowi).
- Nie ponoszono kosztów obsługi działań finansowanych z Funduszu. W wyniku powyższych działań osiągnięto m.in. następujące efekty dla obywateli Ukrainy: zapewniono 3 942 osobom Ukrainy środków na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe, zapewniono 4 335 osobom zakwaterowanie i wyżywienie, zapewniono pochówek dla sześciu osób, wpisano do ewidencji małoletnich 23 osoby, które przybyły na terytorium RP bez opieki osoby sprawującej nad nimi faktyczną pieczę lub przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy, umieszczono jedno dziecko w placówce opiekuńczo – wychowawczej, wypłacono świadczenia rodzinne 78 osobom zamieszkującym wraz z dziećmi na terenie Miasta Przemysła, opłacono składkę zdrowotną za siedem osób pobierających świadczenia rodzinne zamieszkującym na terenie Miasta Przemysła, zapewniono 190 dzieciom i młodzieży przebywającym na terenie Miasta Przemysła posiłki, wypłacono zasiłek okresowy dla dwóch rodzin (cztery osoby) pochodzących z terytorium Ukrainy i przebywających na terenie Miasta Przemysła na zaspokojenie niezbędnych potrzeb, wydano przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Przemysłu dla 28 osób orzeczenia o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności, sfinansowano pobyt 52 dzieci w placówce opiekuńczo wychowawczej, zakupiono dwa translatory do rejestracji obywateli Ukrainy jako bezrobotnych, zakupiono dwie klawiatury z cyrylicą, zapewniono ciepłe posiłki dla 50 osób niepełnosprawnych, umożliwiono dotarcie osobom niesamodzielnym, niepełnosprawnym samochodem należącym do Miejskiego Domu Pomocy Społecznej w Przemysłu na wizyty lekarskie, do urzędów i w celu załatwiania spraw osobistych, zapewniono zakwaterowanie dla 50 osób niepełnosprawnych w budynku przystosowanym dla osób niepełnosprawnych, prowadzono punkt recepcyjny, zorganizowano transport, nadano 5458 numerów PESEL UKR.

W planie wydatków na działania mające na celu pomoc obywatelom Ukrainy realizowane przez Gminę okresie w okresie od 1 stycznia 2023 do 30 kwietnia 2023 r. ujęto kwotę: 6 546,49 tys. zł (plan pierwotny), 5 754,11 tys. zł, (wykonanie: 87,90 % planu) z czego:

- Utrzymanie i obsługa Punktu recepcyjnego (754.75421): plan: 3 200 tys. zł, wykonanie: 2 919,6 tys. zł (źródło finansowania: Fundusz pomocy),
- Pomoc uchodźcom z Ukrainy – Darowizny (754.75421): plan: 1.185,88 tys. zł, wykonanie: 810,82 tys. zł, (Darowizny);
- Pomoc obywatelom Ukrainy – nadanie numeru PESEL (750.75095): plan: 17,23 tys. zł, wykonanie: 0 zł (Fundusz pomocy), Fundusz ten był zarezerwowany na remont pomieszczenia, w którym były wydawane numery PESEL. Remont zostanie przeprowadzony po zabezpieczeniu środków finansowych na ten cel;
- Dodatkowe zadania oświatowe związane z kształceniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy (801.80195): 1 012 tys. zł, wykonanie: 1 012,66 tys. zł (Fundusz pomocy);
- Świadczenia z pomocy społecznej (*pogrzeb, zasiłki okresowe, posiłki dla dzieci i młodzieży*) (852.85295): plan: 39,29 tys. zł, wykonanie: 26,82 tys. zł (Fundusz pomocy);
- Świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy (*wypłata jedn. Świadczenia 300 zł, zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia, ewidencja małoletnich, wydawanie orzeczeń itp.*) (853.85395): plan: 681,54 tys. zł, wykonanie: 675,12 tys. zł (Fundusz pomocy);
- Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy (855.85502): plan: 93,28 tys. zł, 91,01 tys. zł (Fundusz pomocy);
- Świadczenia na rzecz dzieci (*piecza zastępcza – CAPOW i MOPS*) (85510): plan: 62,76 tys. zł, wykonanie: 62,76 tys. zł (Fundusz pomocy);
- Składka zdrowotna dla obywateli Ukrainy (855.85595): plan: 5,33 tys. zł, wykonanie: 2,2 tys. zł (Fundusz pomocy),
- Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością 248,19 tys. zł, wykonanie 153,12 tys. zł (PFRON).

Nie ponoszono kosztów obsługi działań finansowanych z Funduszu.

W wyniku powyższych działań osiągnięto m.in. następujące efekty dla obywateli Ukrainy: zapewniono 267 osobom środki na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe, zapewniono 429 osobom zakwaterowanie i wyżywienie, zapewniono pochówek dla pięciu obywateli Ukrainy, wypłacono świadczenia rodzinne dla 38 osób zamieszkujących wraz z dziećmi na terenie Miasta Przemysła, opłacono składkę zdrowotną za cztery osoby pobierających niektóre świadczenia rodzinne zamieszkującym na terenie Miasta Przemysła, zapewniono 197 dzieciom i młodzieży obywatelstwa Ukraińskiego przebywających na terenie miasta Przemysła posiłku, wydano przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Przemyslu dla pięciu osób orzeczenia o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności, sfinansowano pobyt dla czworo dzieci w placówce opiekuńczo wychowawczej, zapewniono pomoc i wsparcia dla 16 niepełnosprawnych poprzez świadczenie usług bytowych (wyżywienie, zakwaterowanie), zapewniono usługi opiekuńcze, zapewniono wsparcie psychologiczne, świadczone usługi transportowe (w tym transport specjalistyczny), udzielono pomoc w załatwieniu spraw urzędowych (w tym tłumaczenie dokumentów), jedna osoba otrzymała jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, prowadzono punkt recepcyjny, zorganizowano transport osób, nadano 591 numerów PESEL UKR.

(akta kontroli TOM I: str. 4-11, 217-221, TOM II: str. 279-285, 351)

Przekazywano do Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego informację statystyczną o ilości zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich w pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

(akta kontroli TOM I: str.222)

2.

W Urzędzie i w jednostkach oświatowych, dla których organem prowadzącym było Miasto Przemysł nie były realizowane projekty/programy finansowane ze środków UE, które byłyby ukierunkowane na działania pomocowe obywatelom (uczniom) z Ukrainy.

(akta kontroli TOM I: str.222, TOM II: str. 351)

3.

Średniomiesięczna liczba uczniów będących dziećmi obywateli Ukrainy, przebywających na terytorium Miasta i objętych nauką w szkołach na terenie Miasta⁶⁰ (bez zadań przedszkolnych) wyniosła za okres: od 24 lutego do 31 marca 2022 r. – 91,57; od 1 do 31 sierpnia 2022 r. – 140, od 1 do 30 września 2022 r. 162,89; od 1 do 30 kwietnia 161. Wartość wydatków na dodatkowe zadania oświatowe i świadczenia pomocy materialnej dla tych uczniów wyniosła w 2022 r. – 2 206,35 tys. zł, a w okresie do 20 kwietnia 2023 r. – 1 390,79 tys. zł.

Łączna liczba uczniów będących dziećmi obywateli Ukrainy, które uczyły się w szkołach na terenie Miasta⁶¹, wyniosła według stanu:

- na 31 marca 2022 r.: szkoły podstawowe (zadania gminne): - 71,51; szkoły podstawowe specjalne (zadania powiatowe): - 0,03; szkoły ponadpodstawowe (zadania powiatowe): - 20,03; średniomiesięczna liczba uczniów (bez zadań przedszkolnych): - 91,57.

- koniec roku szkolnego 2021/2022: szkoły podstawowe (zadania gminne): - 124; szkoły podstawowe specjalne (zadania powiatowe): 0; szkoły ponadpodstawowe (zadania powiatowe): 16; średniomiesięczna liczba uczniów (bez zadań przedszkolnych): - 140.

- 1 września 2022 r.: szkoły podstawowe (zadania gminne): - 141,43; szkoły podstawowe specjalne (zadania powiatowe): 1; szkoły ponadpodstawowe (zadania powiatowe): 20,46; średniomiesięczna liczba uczniów (bez zadań przedszkolnych): 162,89.

- 30 kwietnia 2023 r.: szkoły podstawowe (zadania gminne): - 142; szkoły podstawowe specjalne (zadania powiatowe): 2; szkoły ponadpodstawowe (zadania powiatowe): - 17; średniomiesięczna liczba uczniów (bez zadań przedszkolnych): - 161.

Wysokość przekazanych Miastu przez Ministerstwo Finansów środków z Funduszu Pomocy na realizację dodatkowych zadań oświatowych w ramach pomocy dzieciom ukraińskim według stanu na koniec 2022 r. wyniosła 2 206 354 zł, a na dzień 30 kwietnia 2023 r. - 1 390 788 zł. Kwoty te zawierają również środki otrzymane na dodatkowe zadania oświatowe realizowane na rzecz uczniów z Ukrainy uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych.

(akta kontroli TOM I: str. 232-242, TOM II: str. 164-234)

4.

Miasto na pomoc obywatelom Ukrainy w okresie do 31 grudnia 2022 r. zrealizowało wydatki w kwocie: 19 572,39 tys. zł, co stanowiło 89,94 % środków planowanych, natomiast w okresie w okresie od 1 stycznia 2023 do 30 kwietnia 2023 r. zrealizowało te wydatki w kwocie: 5 754,11 tys. zł co stanowiło 87,90 % środków planowanych.

⁶⁰ Na podstawie raportów z Systemu Informacji Oświatowej udostępnionych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Raporty dostępne były po każdym zamkniętym miesiącu za miesiąc poprzedni zawierające dane uśrednione z każdego miesiąca.

⁶¹ Nie zawiera uczniów uczęszczających do oddziałów przedszkolnych.

Dokonywano zwrotów niewykorzystanych środków na wskazany rachunek Wojewody. Niewykorzystane środki z Funduszu Pomocy w wysokości 1288,81 zł zostały przeznaczone na realizację tego samego zadania w 2023 r., tj. „Dodatkowe zadania oświatowe związane z kształceniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy”.

(akta kontroli TOM I: str. 4-11, 217-221, 223, TOM II: str. 279-285)

Kwota odsetek w 2022 r. z tytułu realizacji zadań oświatowych (Dział 801) wyniosła 3483,90 zł. W 2023 r. w okresie od stycznia do kwietnia 2023 r. kwota odsetek z tytułu dodatkowych zadań oświatowych wynosiła 2937,57 zł. Kwota odsetek od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku dla środków Funduszu Pomocy była w zależności od rodzaju zadania zwracana do Wojewody lub przeznaczana na realizację zadań, co miało miejsce w przypadku zadań oświatowych.

(akta kontroli TOM I: str. 4-11, 217-221, 223, TOM II: str. 279-285)

Jak wyjaśnił Prezydent Gmina na bieżąco dokonywała i dokonuje analizy potrzeb w zakresie realizacji przedmiotowych zadań. W sytuacji, kiedy tych środków było za mało, zwracaliśmy się do odpowiednich organów o ich zwiększenie w ramach składanych kolejnych zapotrzebowań. Sytuacją nierozwiązaną do dnia dzisiejszego jest kwestia najmu Dworca PKP, ponieważ nie otrzymaliśmy informacji, na jakich zasadach Dworzec został przejęty przez Wojewodę (nie braliśmy udziału w tych ustaleniach), zaś Wojewoda pomimo wielu monitów w tej sprawie nie ustosunkował się tego problemu. PKP również nie informuje o tych ustaleniach, chociaż wystawia faktury za obciążenie mediów na Dworcu PKP (pomimo braku umowy/porozumienia pomiędzy PKP a GMP). Zwracaliśmy się również o zwiększenie środków do Wojewody Podkarpackiego na ten cel, ale ani rzeczowej odpowiedzi, ani środków na ten cel nie otrzymaliśmy.

(akta kontroli TOM I: str. 223)

5.1

Jak wyjaśnił Sekretarz Miasta, po informacji o wybuchu wojny na Ukrainie w dniu 24 lutego 2022 r. od razu podjęto decyzje o tworzeniu punktów pomocowych, pierwsze formalne informacje z Urzędu przekazano do Wojewody w dniu 10 marca 2022 r.

(akta kontroli TOM I: str. 244)

Na terenie Miasta od 10 marca 2022 r. funkcjonuje punkt recepcyjny (Dworzec PKP, Plac Legionów 1, 37-700 Przemyśl). W okresie od 10 marca 2022 r. do 4 kwietnia 2023 r. w tej lokalizacji funkcjonował punkt medyczny i informacyjny. W okresie od 10 marca do 23 marca punktów zbiorowego zakwaterowania i całodziennego żywienia obywateli Ukrainy było 17⁶², od 24 marca 2022 r. do 3 kwietnia 2022 r. było ich osiem, w dniu 4 kwietnia 2022 r. było ich siedem po czym zostały wygaszone. Punkty zbiorowego zakwaterowania były zorganizowane na terenie szkół podległych Prezydentowi i wydatki z związane obsługą tych punktów ponoszone były ze środków własnych Gminy. Obsługa osobowa tych punktów była realizowana w systemie non-profit.

(akta kontroli TOM I: str. 244 -247, TOM II: str. 279-285, 351)

⁶² Zlokalizowane w Przemyślu: Szkoła Podstawowa Nr 5, ul. Konarskiego 7, Szkoła Podstawowa Nr 6, ul. Gen. Boruty - Spiechowicza 1, Szkoła Podstawowa Nr 11, ul. Władycze 5, Szkoła Podstawowa Nr 14, ul. Borelowskiego 12, I Liceum Ogólnokształcące, ul. Słowackiego 21, II Liceum Ogólnokształcące, ul. Biskupa J. Glazera 44, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1, ul. Kopernika 14, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2, ul. Czarnieckiego 27, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 3, ul. Kapitulna 4, Polna SA, ul. Obozowa, Szkoła Podstawowa Niepubliczna nr 1 im. H. Modrzejewskiego, Plac Czackiego 1, Bursa Szkolna, ul. Chopina 1, Centrum Pomocy Humanitarnej (Tesco), ul. Lwowska 36, Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli, Sanwil S.A. ul. Lwowska 52, Budynek Poszpitalny, ul. Słowackiego 85, Nadleśnictwo Krasiczyn, ul. 29 listopada 12.

Jak wyjaśnił Prezydent *na miejsca z przeznaczeniem na ww. funkcje zostały wybrane szkoły z terenu miasta. Priorytetem było posiadanie hal gimnastycznych oraz zaplecza umożliwiającego zapewnienie wydawania posiłków i higieny (natryski, toalety, łazienki).*

(akta kontroli TOM I: str. 225)

Miasto zawarło umowę użyczenia nieruchomości (dawny budynek Tesco) w Przemysłu, przy ul. Lwowskiej, w dniu 4 marca 2022 r. właścicielem obiektu. Zgodnie z zapisami umowy nieruchomość ta była wykorzystywana w celu organizacji Centrum Pomocy Humanitarnej⁶³ dla Ukraińców uciekających przed działaniami wojennymi prowadzonymi na terenie Ukrainy przez Federację Rosyjską. Pomoc ta polegała na udzieleniu schronienia, w tym zapewnienia noclegu wewnątrz obiektu, zapewnienia wyżywienia, opieki medycznej i podstawowego wyposażenia w środki higieniczne. Nieruchomość została przekazana do bezpłatnego używania, tzn. właściciel obiektu nie naliczał czynszu za użytkowanie przedmiotu umowy. Ponadto właściciel obiektu zobowiązał się do pokrycia kosztów związanych z zużyciem wody, prądu, gazu w celach grzewczych, zapewnienia środków higienicznych do toalet oraz sprzątnięcia zaplecza sanitarnego. Zgodnie z umową Miasto było zobowiązane do organizacji pełnego procesu powstania i funkcjonowania, zarządzania CPH. Umowa została zawarta od dnia 4 marca 2022 r. do czasu zamknięcia CPH, tj. do 30 kwietnia 2023 r.

(akta kontroli TOM I: str. 248-264, TOM II: str. 279-285, 351)

Urząd przekazywał na polecenie Wojewody listę dostępnych obiektów do zakwaterowania oraz dokonywał aktualizacji listy – przysyłano raporty do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Rzeszowie.

(akta kontroli TOM I: str. 265-288)

W związku z koniecznością uruchomienia miejsca zbiorowego zakwaterowania poniesiono wydatki związane z przystosowaniem pomieszczeń w CPH. Ponadto po wygaszeniu punktów zakwaterowania i wyżywienia przeprowadzono remonty w placówkach oświatowych. Na ww. prace poniesiono łącznie: 49 854,73 zł, z czego: wykonano przyłącza elektryczne namiotów: 3 915,59 zł (ze środków Wojewody), wykonano przyłącza wodno-kanalizacyjnego do kontenerów sanitarnych: 9 630,35 zł (ze środków Wojewody), naprawiono instalację wodno-kanalizacyjną: 4 059,00 zł (ze środków Wojewody), naprawiono instalację wodno-kanalizacyjną: 1 968,00 zł (ze środków Wojewody), wykonano przyłącze elektryczne (zakup materiałów) 6 920,26 zł (ze środków z Miasta Redy), naprawiono instalację wodno-kanalizacyjną: 1 612,53 zł (ze środków z darowizn), przeprowadzono roboty elektryczne: 10 000,00 zł (ze środków z darowizn), wykonano usługi stolarskie: 11 749,00 zł (ze środków z darowizn).

W miejscach zbiorowego zakwaterowania przebywała następująca ilość osób;

- na koniec marca 2022 – ok. 150 000 osób
- na koniec grudnia 2022 r.: ok. 400 000 osób
- na koniec kwietnia 2023 r.: ok. 500 000 osób.

(akta kontroli TOM I: str. 226, TOM II: str. 279-285)

Jak wyjaśnił Prezydent *na przełomie lutego i marca 2022 r. wystąpiły przypadki braku miejsc w punktach zbiorowego zakwaterowania. W takich sytuacjach zwracaliśmy się głównie telefonicznie do burmistrzów, prezydentów innych miast np.: Wrocław, Warszawa, Katowice, którzy zapewniali zarówno miejsca noclegowe jak i transport obywatelom Ukrainy.*

⁶³ Dalej: „CPH”.

(akta kontroli TOM I: str. 226)

Wyżywienie organizowane było dzięki pomocy m. in. organizacji humanitarnych, wolontariuszy, kół gospodyń wiejskich, mieszkańców Przemyśla, pracowników Urzędu i placówek oświatowych. Posiłki przewożone były pojazdami użyczonymi przez PCK. Pracownicy Urzędu weryfikowali warunki panujące w miejscach zbiorowego zakwaterowania, ale nie były zawierane umowy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w miejscach zbiorowego zakwaterowania. Obywatele Ukrainy (według stanu na 30 kwietnia 2023 r. i 31 maja 2023 r.) nie pokrywali kosztów pobytu w miejscach zakwaterowania. Do CPH przyjmowano osoby, które przekroczyły granicę Polski w ciągu ostatnich 48 godzin, przekraczały granicę po raz pierwszy i przebywały w ośrodku maksymalnie do 14 dni. W związku z powyższym osoby te nie spełniały kryterium do pobierania opłat. Obiekt CPH każdorazowo rejestrował osoby przybywające do ośrodka i weryfikował wielokrotność przekraczania przez nie granicy. Województwo podkarpackie spełniało rolę województwa tranzytowego, uchodźcy z Ukrainy nie pozostawali w mieście dłużej niż 14 dni. Informacja o punktach/miejscach zbiorowego zakwaterowania była upubliczniona na stronie internetowej miasta i w punktach recepcyjnych. Lista obiektów i punktów była aktualizowana na bieżąco.

(akta kontroli TOM I: str. 225-226, TOM II str.: 352)

Jak wyjaśnił Prezydent: *nie posiadamy informacji o ewentualnych problemach i konfliktach społecznych wśród obywateli Ukrainy przebywających w miejscach zbiorowego zakwaterowania.*

(akta kontroli TOM I: str. 227)

Pomoc psychologiczna była realizowana przez Miasto w okresie marzec - czerwiec 2022 r. na podstawie porozumienia⁶⁴ w sprawie powierzenia realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, związanego z utworzeniem i prowadzeniem punktu pomocy psychologicznej oraz zapewnienia tłumaczy języka ukraińskiego przy tworzonym punkcie recepcyjnym oraz udzieleniem dotacji celowej z budżetu państwa w 2022 r. z dnia 28 lutego 2022 r. zawartego z Wojewodą.

(akta kontroli TOM I: str. 22-29, TOM II: str. 279-285)

Jedna obywatelka Ukrainy świadczyła usługi psychologiczne swoim rodakom w punkcie recepcyjnym mieszczącym się na Dworcu PKP w Przemyślu.

Miasto poniosło wydatki na świadczenie pomocy psychologicznej w łącznej kwocie 394 938,54 zł, która była świadczona w okresie marzec - czerwiec 2022 r.

(akta kontroli TOM I: str. 227, 309-314)

Jak wyjaśnił Prezydent: *Miasto nie ma wiedzy ilu obywateli Ukrainy zostało objętych pomocą psychologiczną na poszczególnych dyżurach w punkcie recepcyjnym mieszczącym się na Dworcu PKP w Przemyślu.*

(akta kontroli TOM I: str. 227, 309-314)

Przebywający na dworcu PKP w Przemyślu wolontariusze oraz służby zaangażowane w pomoc obywatelom Ukrainy informowały na bieżąco o miejscu pobytu psychologów.

(akta kontroli TOM I: str. 227, 309-314)

⁶⁴ Nr 3/UA-PSYCH/2022 wraz z aneksami Nr 1 z dnia 28 lutego 2022 r. i Nr 2 z dnia 25 marca 2022 r.

5.2.

Wypłata świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego 300 zł przysługującego obywatelom Ukrainy była realizowana przez MOPS.

(akta kontroli TOM II: str. 279-285)

5.3.

Urząd zorganizował zbiórkę z przeznaczeniem na pomoc obywatelom Ukrainy. Otwarty został wyodrębniony rachunek bankowy z dopiskiem „pomoc dla Ukrainy”.

W 2022 r. wpłynęło w formie darowizn pieniężnych na pomoc dla Ukrainy 3 024 294,20 zł. Natomiast wg stanu na 30 kwietnia 2023r. w formie darowizn pieniężnych wpłynęła kwota 106 135,90 zł. Z zebranych środków finansowych realizowano różnego typu zadania, zarówno na rzecz obywateli Ukrainy przebywających na terenie Polski, jak również kierowana była na terytorium Ukrainy. Pomoc udzielana była zgodnie z Uchwałą⁶⁵ z dnia 8 kwietnia 2022 r. Rady Miejskiej w sprawie określenia zakresu pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym toczącym się na terytorium tego państwa, finansowanej ze środków własnych budżetu Gminy, zmieniona Uchwałą⁶⁶ Rady Miejskiej z dnia 17 października 2022 r.

Wg stanu na koniec 2022 r. kwota, która została wydatkowana ze środków otrzymanych z darowizn w ramach pomocy dla Ukrainy wyniosła 1 838,42 tys. zł. Środki przeznaczono następujące zadania:

- Zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy – kwota: 161,42 tys. zł,
- Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, w tym m.in.; roboty elektryczne, usługi transportowe, usługi magazynowe itp. – kwota: 572,53 tys. zł,
- Wydatki na zakupy inwestycyjne związane z pomocą obywatelom Ukrainy: „Zakup sprzętu medycznego dla obywateli Ukrainy”, tj. zakup zestaw laparoskopowego i stołu operacyjnego z przystawką i aparatem do znieczuleń – kwota: 260 tys. zł,
- Wydatki na zakupy inwestycyjne związane z pomocą obywatelom Ukrainy: „Zakup samochodu obsługującego obywateli Ukrainy kwota: – 265,75 tys. zł,
- Wydatki na zakupy inwestycyjne związane z pomocą obywatelom Ukrainy: „Przebudowa i remont dachu nad adoptowaną częścią hotelową budynku Mickiewicza 30 w celu umożliwienia zakwaterowania uchodźcom z Ukrainy” – kwota: 578,72 tys. zł.

Wg stanu na dzień 30 kwietnia 2023 r. kwota, która została wydatkowana ze środków otrzymanych z darowizn w ramach pomocy dla Ukrainy wyniosła: 810,82 tys. zł. Środki przeznaczono na następujące zadania:

- Zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy – kwota: 52,68 tys. zł,
- Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, w tym m.in.; roboty elektryczne, usługi transportowe, usługi magazynowe itp. – kwota: 107,33 tys. zł,
- Pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy, w tym m.in.: zakup energii inne media - kwota: 1,3 tys. zł,
- Wydatki na zakupy inwestycyjne związane z pomocą obywatelom Ukrainy: „Przebudowa i remont dachu nad adoptowaną częścią hotelową budynku Mickiewicza 30 w celu umożliwienia zakwaterowania uchodźcom z Ukrainy” kontynuacja zadania z 2022 r. – kwota: 649,49 tys. zł.

(akta kontroli TOM I: str. 289-296, TOM II: str. 275-278)

⁶⁵ Nr 54/2022.

⁶⁶ Nr 160/2022.

W związku z tym, że dochody wykonane w 2022 r. w dziale 754, rozdział 75421, § 0720 (czyli środki, które wpłynęły w formie darowizn na pomoc obywatelom Ukrainy) wynosiły 3 024 294,20 zł, zaś wykonanie po stronie wydatków poniesionych na pomoc Ukrainie w ramach środków otrzymanych z darowizn wynosiło 1 838,42 tys. zł, pozostała kwota z roku 2022 r. – 1 185,88 tys. zł została wprowadzona do budżetu w roku 2023 po stronie przychodów – 1 185,88 tys. zł i po stronie wydatków – 1 185,88 tys. zł, z czego do dnia 30 kwietnia 2023 r. wykonano wydatki na kwotę 810,82 tys. zł.

Artykuły z CPH trafiały do kilkudziesięciu miast na Ukrainie, przede wszystkim do miast partnerskich miasta Przemyśla tj.: Mościska, Lwów, Truskawiec, Kamieniec Podolski ale również do takich miast jak Zaporozże i Chersoń. Transport artykułów na Ukrainę zapewniony był przez podmiot do którego miał trafić towar. Były to głównie samochody ciężarowe oraz busy i samochody osobowe. Transport samochodów ciężarowych z pomocą humanitarną na Ukrainę odbywał się za pomocą strony www.pomagamukrainie.gov.pl

Urząd nie prowadził zbiórki pomocy rzeczowej. Informacja o prowadzonej zbiórce dostępna była na stronie internetowej Urzędu.

(akta kontroli TOM I: str. 289-296)

6.

Nie przeznaczono na potrzeby zbiorowego zakwaterowania obywateli Ukrainy obiektów budowlanych niespełniających wymogów prawa

(akta kontroli TOM I: str. 228)

7.

Urząd nie zlecał realizacji działań pomocowych organizacjom pozarządowym lub innym uprawnionym podmiotom na podstawie art.12 ust. 8 ustawy o pomocy.

(akta kontroli TOM I: str. 228)

8.

W ramach współpracy z Fundacją Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej⁶⁷ Miasto umożliwiło wykonanie programu „Cash for Work” w jednostkach oświatowych poprzez wskazanie jednostek, w których było zapotrzebowanie na zatrudnienie pomocy nauczycieli posługujących się językiem ukraińskim ze względu na możliwość łatwiejszego kontaktu z dziećmi obywateli Ukrainy będącymi uczniami szkoły. Wszelkie zobowiązania finansowe wynikające z Porozumienia o współpracy tj. wypłaty wynagrodzeń za realizację umów zleceń, a także ponoszenie innych niezbędnych kosztów realizacji tych umów poniosła Fundacja PCPM. Ponadto podjęto współpracę z Przedsiębiorstwem Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Przemyślu w zakresie przewozu łóżek, pościeli, materacy do magazynów tymczasowych oraz jednostek gdzie prowadzone były noclegi. W ramach współpracy Miasto Reda przekazało kwotę 100 000 zł na działania pomocowe obywatelom Ukrainy na podstawie umowy⁶⁸ z dnia 7 marca 2022 r.

(akta kontroli TOM I: str. 228, 297-304)

9.

Na potrzeby obsługi obywateli Ukrainy Urząd otrzymał od Ministra Cyfryzacji sprzęt komputerowy,:

- trzy zestawy: komputer AIO, urządzenie wielofunkcyjne, czytnik linii papilarnych - wykorzystywane w komórce Ewidencji Ludności⁶⁹,

- trzy zestawy: laptop, urządzenie wielofunkcyjne, czytnik linii papilarnych, modem z kartą SIM, czytnik kart, hub USB - przekazane do MOPS (umowa użyczenia) do

⁶⁷ Dalej: „Fundacja PCPM”.

⁶⁸ Nr ZK/75495/3/2022/DK.

⁶⁹ Protokół przekazania nr 89 z dnia 29 marca 2022 r.

rejestracji wniosków o świadczenia pieniężne za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy⁷⁰,

- protokół przekazania 1210 z dnia 8 kwietnia 2022 r. - jeden zestaw: komputer AIO, urządzenie wielofunkcyjne, czytnik linii papilarnych, hub USB - wykorzystywany w komórce Dowody Osobiste⁷¹,

- protokół przekazania 919 z dnia 7 listopada 2022 r. - trzy zestawy AIO wykorzystywane w komórce Dowody Osobiste⁷². Sprzęt ten był wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem i był wystarczający dla obsługi działań pomocowych.

(akta kontroli TOM I: str. 305-309, TOM II: str. 279-285, 352)

10.

W dniu 3 marca 2023 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie przekazał do Urzędu materiały dotyczące projektu pn. *Podkarpackie Centrum Integracji Cudzoziemców*, który zachęca obywateli Ukrainy do bezpłatnego udziału w w/w przedsięwzięciu. Celem projektu była aktywna integracja cudzoziemców – obywateli Ukrainy, uciekających z zagrożonych terenów. W ramach projektu cudzoziemcy mogli skorzystać z następujących form wsparcia: intensywne kursy językowe, 30-dniowe wyjazdowe kursy języka polskiego dla całej rodziny, kursy zawodowe, kwalifikacyjne, tłumaczenie, nostryfikacja dyplomów, kolonie i półkolonie językowe dla dzieci, zwrot kosztów dojazdu na szkolenia i kursy, pomoc psychologiczna. Osoby mogły skorzystać z jednej, dwóch lub więcej form wsparcia. Wnioski można było składać w siedzibie Oddziału zamiejscowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Przemyślu. Informacja o projekcie wraz z regulaminem rekrutacji i uczestnictwa została przesłana mailowo do jednostek oświatowych, dla których Miasto Przemyśl było organem prowadzącym. W dniu 14 marca 2023 r. Materiały zostały także dostarczone w formie papierowej do CPH. Urząd realizował działania informacyjne na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej Urzędu w zakładce „*Pomagamy Ukrainie*”. Informacje zamieszczane były w języku polskim, j. ukraińskim i j. angielskim. Na stronie Urzędu zamieszczono w sumie 23 informacje dot. pomocy w tym tj.: usług medycznych, portalu prawnego, wolontariuszy działających na terenie naszego miasta, poradniki, informacje dot. lokalizacji magazynów, zakwaterowania, rynku pracy. Oprócz tego rozpowszechniano broszury, ulotki, poradniki m.in. „*Mój przewodnik po zdrowiu*” (w języku: polskim i ukraińskim) otrzymany od WHO, dot. świadczeń i opieki zdrowotnej. Przekazany został do Miejskiego Domu Pomocy Społecznej w Przemyślu, MOPS, Związku Ukraińców oraz był rozdawany w Urzędzie. Również na stronie internetowej Urzędu znajduje się zakładka: Nieodpłatna Pomoc Prawna, w której zamieszczane były informacje dotyczące udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, także obywatelom Ukrainy (w języku: polskim i ukraińskim). Informacyjne dotyczące udzielania pomocy obywatelom Ukrainy umieszczane były również za pośrednictwem mediów społecznościowych, w tym Facebooka, na stronie internetowej Urzędu - zakładka „*Pomagamy Ukrainie – Informacje*”. Ponadto informacyjne dotyczące udzielania pomocy obywatelom Ukrainy umieszczane były bezpośrednio w CPH oraz w punkcie recepcyjnym.

(akta kontroli TOM I: str. 228-229)

11.

Sprawozdania dotyczące realizacji wydatków na działania/zadania mające na celu udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy były przekazywane do Wojewody i obejmowały one okresy przyznania środków. Sprawozdania te przekazywano terminowo z określoną dla tych sprawozdań częstotliwością (miesięcznie i kwartalnie) i obejmowały okresy na które przyznane były środki. Sprawozdania w zakresie zadań,

⁷⁰ Protokół przekazania nr 590 z dnia 5 kwietnia 2022 r.

⁷¹ Protokół przekazania nr 1210 z dnia 8 kwietnia 2022 r.

⁷² Protokół przekazania nr 919 z dnia 7 listopada 2022 r.

dla których dysponentem środków Funduszu Pomocy był Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Miasto w okresie od lutego 2022 do marca 2023 r. przysyłało do Wojewody zgodnie z ewidencją księgową i wg zasad finansowania polegającego na prowadzeniu punktu recepcyjnego.

Rozliczenie wykorzystanych środków przyznanych na realizację zadań polegającego na prowadzeniu punktu recepcyjnego przysyłane były za wymagane okresy. Sprawozdania z realizacji wydatków z Funduszu Pomocy i informacje o wysokości niewykorzystanych środków z Funduszu Pomocy pozostających na rachunku jednostek samorządu terytorialnego przekazano w wymaganych terminach. Sprawozdania były sporządzone zgodnie z przekazanymi do stosowania wzorami. Dane w sprawozdaniach były zgodne z księgami rachunkowymi i były uzgadniane z Wydziałem Finansowym.

(akta kontroli TOM I: str. 325-332, TOM II: str. 279-285)

Zgodnie z objętym okresem przyznania środków informacje o wysokości niewykorzystanych środków były przekazywane terminowo a wraz z nimi przelewane były środki finansowe stanowiące odsetki. W dniu 5 grudnia 2022 r. pocztą elektroniczną została złożona jedna korekta dotycząca podwójnego zaksięgowania faktury na kwotę 820,73 zł. W sprawozdaniach informowano o osiągniętych efektach zadań, np. wskazując liczbę osób, którym udzielono danego rodzaju pomocy, liczbę udzielonych świadczeń, obejmowały liczbę zakupionych artykułów i ich rodzaj, bez podawania szczegółowych danych.

(akta kontroli TOM I: str. 325-401)

W informacji za I półrocze 2022 r. i sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta za 2022 r. zostały wskazane dochody i wydatki dotyczące realizacji działań/zadań mających na celu pomoc obywatelom Ukrainy. Przedstawione w sprawozdaniu wartości dochodów i wydatków związanych z działaniami pomocowymi wynikały z ewidencji księgowej. Informacja półroczna została przyjęta zarządzeniem⁷³ Prezydenta z dnia 23 sierpnia 2022 r. w sprawie przedstawienia informacji o przebiegu wykonania budżetu miasta Przemyśla za I półrocze 2022 r. Informacja ta została sporządzona na podstawie art. 266 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W pierwszym półroczu ubiegłego roku nie obowiązywała szczegółowa klasyfikacja dla zadań realizowanych na rzecz pomocy Ukrainie, w związku z czym informacja ta nie wyszczególnia zadań związanych z pomocą Ukrainie, były one uwzględnione w ramach działów, rozdziałów i paragrafów ogólnych, w których zadania te były realizowane przez Urząd Miejski i wszystkie inne jednostki miejskie uczestniczące w realizacji tych zadań. Zmiany klasyfikacji budżetowej w zakresie zadań realizowanych na rzecz pomocy Ukrainie nastąpiły w II półroczu 2022 r.

Przedstawione w sprawozdaniu wartości dochodów i wydatków związanych z działaniami pomocowymi wynikają z ewidencji księgowej.

Prezydent w dniu 30 marca 2023 r. wydał zarządzenie⁷⁴ w sprawie przyjęcia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu miasta Przemyśla za 2022 r., przedstawiający zadania zrealizowane w 2022 r. na rzecz pomocy Ukrainie.

(akta kontroli TOM II: str. 1-156, TOM II: str. 279-285)

12.

W dniu 15 maja 2023 r. rozpoczęła się kontrola Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego z zakresu prawidłowości wykorzystania środków dotacji celowej oraz Funduszu Pomocy w zakresie utworzenia i prowadzenia punktu recepcyjnego. Przedmiotem kontroli miało być sprawdzenie realizacji poleceń i decyzji Wojewody

⁷³ Nr 392/2022.

⁷⁴ Nr 146/2023.

w zakresie prawidłowości wykorzystania środków Funduszu Pomocy oraz ocena wykorzystania dotacji przeznaczonej na realizację zadania objętego porozumieniem, w szczególności ocena prawidłowości zawartych umów z kontrahentami oraz umów cywilnoprawnych, a także celowości poniesionych wydatków rzeczowych. W dniu 8 września 2023 r. do Urzędu wpłynęło wystąpienie pokontrolne⁷⁵ z ww. kontroli. W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, m.in. że w okresie objętym kontrolą:

- przekazana w miesiącach luty - maj 2022 roku, dotacja celowa z budżetu państwa na finansowanie zadań określonych w porozumieniu nr 5/UA- REC/2022 została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem,
- przekazane w miesiącu wrześniu 2022 r. oraz marcu 2023 r. środki z Funduszu Pomocy na finansowanie zadań określonych w decyzji znak: ZK-VI.0520.21.2022 z dnia 29 sierpnia 2022 r. oraz decyzji znak: ZK-VI.0520.3.2023 z dnia 24 lutego 2023 r. zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem,
- dane zawarte w dokumentach finansowo - księgowych odpowiadają rzeczywistości, a wyrażone w nich operacje były celowe z punktu widzenia kontrolowanej jednostki.

(akta kontroli TOM II: str. 279-285, 288-322)

13.

Jak wyjaśnił Prezydent *nie wystąpiły problemy dotyczące relokacji obywateli Ukrainy. Sytuacją nierozwiązaną do dnia dzisiejszego jest kwestia najmu Dworca PKP, ponieważ nie otrzymaliśmy informacji, na jakich zasadach Dworzec został przejęty przez Wojewodę Podkarpackiego (nie braliśmy udziału w tych ustaleniach), zaś Wojewoda pomimo wielu monitów w tej sprawie nie ustosunkował się tego problemu. PKP również nie informuje o tych ustaleniach, chociaż wystawia faktury za obciążenie mediów na Dworcu PKP (pomimo braku umowy/porozumienia pomiędzy PKP a Miastem). Zwracaliśmy się również o zwiększenie środków do Wojewody Podkarpackiego na ten cel, ale ani rzeczowej odpowiedzi, ani środków na ten cel nie otrzymaliśmy.*

(akta kontroli TOM I: str. 230)

Prezydent, na podstawie decyzji⁷⁶ Wojewody z dnia 24 lutego 2022 r. oraz porozumienia⁷⁷ zawartego z Wojewodą w dniu 28 lutego 2022 r. prowadził punkt recepcyjny dla obywateli Ukrainy na terenie dworca PKP w Przemyślu jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

(akta kontroli TOM II: str. 259)

W ramach realizacji tego zadania Prezydent dokonał przejęcia pomieszczeń i infrastruktury dworca PKP w Przemyślu na podstawie następujących protokołów zdawczo-odbiorczych:

- z dnia 26 lutego 2022 r. - protokół pomiędzy PKP S.A. - jako stroną zdającą, a Urzędem jako stroną odbierającą, gdzie wskazano przedmiot najmu/dzierżawy: 35 pomieszczeń w budynku dworca PKP w Przemyślu. Protokół ze strony Urzędu podpisał Prezydent.

(akta kontroli TOM II: str. 323-327)

- z dnia 26 lutego 2022 r. - protokół pomiędzy najemcą - jako stroną zdającą, przy udziale PKP S.A., a Urzędem jako stroną odbierającą, gdzie wskazano przedmiot najmu/dzierżawy: pomieszczenie 1.46 o powierzchni 55,22 m² w budynku dworca PKP w Przemyślu (działka 530/48). Protokół ze strony Urzędu podpisał Bogusław Świerzy – Zastępca Prezydenta.

(akta kontroli TOM II: str. 328-341)

⁷⁵ Znak: ZK-YI.431.1.2023.

⁷⁶ ZK-VI.0520.1.2022.

⁷⁷ 5/UA-REC/2022.

Pomieszczenia i infrastruktura dworca PKP w Przemyślu zostały z powrotem przekazane przez Miasto do PKP S.A. protokołami:

- z dnia 13 czerwca 2022 r. - protokół pomiędzy PKP S.A. jako stroną odbierającą, a Urzędem jako stroną zdającą, gdzie wskazano przedmiot najmu/dzierżawy: Budynek dworca PKP w Przemyślu., gdzie wskazano przedmiot najmu/dzierżawy: pomieszczenie 1.46 o powierzchni 55,22 m² w budynku dworca PKP w Przemyślu (działka 530/48). Protokół ze strony Urzędu podpisał Bogusław Świerzy – Zastępca Prezydenta.

(akta kontroli TOM II: str. 393-396)

- z dnia 19 lipca 2022 r. - protokół pomiędzy PKP S.A. jako stroną odbierającą, a Urzędem jako stroną zdającą, gdzie wskazano przedmiot najmu/dzierżawy: Budynek dworca PKP w Przemyślu., gdzie wskazano przedmiot najmu/dzierżawy: pomieszczenia: 1.34, A2/07, A2/06, A2/05, A2/03 o łącznej powierzchni 48,13 m² w budynku dworca PKP w Przemyślu (działka 530/48). Protokół ze strony Urzędu podpisał Bogusław Świerzy – Zastępca Prezydenta.

(akta kontroli TOM II: str. 397-400)

- z dnia 14 września 2022 r. - protokół odbiorczy pomiędzy PKP S.A. jako stroną odbierającą, a Urzędem jako stroną zdającą, gdzie wskazano przedmiot najmu/dzierżawy – pomieszczenia: 0.06, 0.08, 0.01, 0.02, 0.03, 0.04, 0.05 o łącznej powierzchni 79,24 m² w budynku dworca PKP w Przemyślu (działka 530/48). Protokół ze strony Urzędu nie zawiera podpisu.

(akta kontroli TOM II: str. 342-345)

- z dnia 14 września 2022 r. - protokół odbiorczy pomiędzy PKP S.A. - jako stroną odbierającą, a Urzędem jako stroną zdającą, gdzie wskazano przedmiot najmu/dzierżawy - pomieszczenia: A2/11, A2/08, A2/09, A2/10, A2/14 o łącznej pow. 78,88 m² w budynku dworca PKP w Przemyślu (działka 530/48). Protokół ze strony Urzędu nie zawiera podpisu.

(akta kontroli TOM II: str. 346-349)

PKP S.A. w piśmie⁷⁸ z dnia 15 września 2022 r. poinformowała Urząd o wysokości kosztów eksploatacyjnych poniesionych przez PKP S.A. w związku z prowadzonymi od dnia 24 lutego 2022 r. działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy i udostępnieniem budynku dworca głównego w Przemyślu dla zapewnienia pomocy obywatelom Ukrainy przybyłym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Koszty te za okres od 26 lutego do 31 sierpnia 2022 r. zostały wyliczone w wysokości 416,70 tys. zł netto.

(akta kontroli TOM II: str. 236-242)

W dniu 21 września 2022 r.⁷⁹ Urząd w związku z utworzeniem przez Wojewodę punktu recepcyjnego w budynku dworca głównego w Przemyślu zwrócił się do Wojewody z prośbą o udostępnienie ustaleń pomiędzy Wojewodą, a PKP S.A. przedstawienie umów, porozumień, zleceń zawartych w przedmiotowej sprawie.

(akta kontroli TOM II: str. 244)

W dniu 22 września 2022 r.⁸⁰ Urząd zwrócił się do PKP S.A. z prośbą o przedstawienie umów, porozumień, zleceń zawartych w przedmiotowej sprawie.

⁷⁸ Znak: KNKr12.6471.96.2022.MM/2.

⁷⁹ Znak: OZK.5535.36.2022.

⁸⁰ Znak: OZK.5535.36.2022.

(akta kontroli TOM II: str. 235)

Wojewoda w piśmie⁸¹ z dnia 29 września 2022 r. poinformowała Prezydenta, iż Wojewoda nie zawierała umów, porozumień, zleceń itp. z zarządcą dworca PKP w Przemyślu w przedmiotowym zakresie. Ponadto Wojewoda wskazała, iż zgodnie z poleceniami wydanymi w oparciu o art. 25 w zw. z art. 22 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*⁸² i art. 14 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym*⁸³ jak i na podstawie art. 12 ust. 10 ustawy *o pomocy* na Miasto Przemyśl został nałożony obowiązek organizacji, utworzenia oraz prowadzenia punktu recepcyjnego.

(akta kontroli TOM II: str. 243)

PKP S.A. w piśmie z dnia 3 października 2022 r.⁸⁴ poinformowała Urząd, iż za kolejny okres tj. od dnia 1 września 2022 r. wystawione zostaną kolejne faktury w październiku 2022 r. Poinformowano również, iż dworzec PKP w Przemyślu nie może być miejscem długotrwałego pobytu bez celu dalszej podróży, nie może pełnić funkcji noclegowej, a miejsce pobytu nocnego dla obywateli Ukrainy musi być zapewnione poza dworcem.

(akta kontroli TOM II: str. 247-248)

W dniu 7 października 2022 r.⁸⁵ Urząd poinformował PKP S.A., iż punkt recepcyjny na dworcu PKP w Przemyślu został utworzony decyzją⁸⁶ Wojewody z dnia 24 lutego 2022 r., która jest cyklicznie przedłużana. Ponadto zwrócono się z prośbą o przedstawienie umów, porozumień, zleceń zawartych w przedmiotowej sprawie.

(akta kontroli TOM II: str. 246)

PKP S.A. w piśmie z dnia 30 stycznia 2023 r.⁸⁷ będącym odpowiedzią na pisma Urzędu z dnia 22 września 2022 r. i z dnia 7 października 2022 r. poinformowało Urząd, iż podtrzymuje stanowisko w zakresie rozliczenia kosztów dotyczących pomieszczeń na potrzeby obsługi obywateli Ukrainy na terenie dworca Przemyśl Główny.

(akta kontroli TOM II: str. 252)

W dniu 9 lutego 2023 r.⁸⁸ Urząd w odpowiedzi na pismo PKP S.A. z dnia 30 stycznia 2023 r. poinformował PKP S.A., iż podstawą do zapłaty przedstawionego rozliczenia jest przedstawienie umów, porozumień, zleceń zawartych z Miastem w przedmiotowej sprawie. W przypadku braku przedłożenia ww. dokumentów Miasto podtrzymuje stanowisko, gdyż nie ma podstaw do zapłaty przedstawionych rozliczeń, a zapłata taka byłaby niezgodna z przepisami dot. finansów publicznych.

(akta kontroli TOM II: str. 251)

W dniu 20 lutego 2023 r. PKP S.A. przekazało do Urzędu fakturę VAT⁸⁹ z dnia 13 lutego 2023 r. – ze wskazaniem daty sprzedaży na dzień 31 sierpnia 2022 r. na kwotę 411,15 tys. zł netto, 475,94 tys. zł brutto. Jako podstawę obciążenia wskazano

⁸¹ Znak: ZK-VI.6333.5.47.2022.

⁸² Dz.U. z 2022 r. poz. 135.

⁸³ Dz.U. poz. 583 ze zm.

⁸⁴ Znak: KNKr12.6471.122.2022.MM/1.

⁸⁵ Znak: OZK.5535.36.2022.

⁸⁶ Znak: ZK-VI.0520.1.2022.

⁸⁷ Znak: KNKr12.6471.122.2022.MM/7.

⁸⁸ Znak: OZK.5535.36.2022.

⁸⁹ Nr: S/5040029248/2023.

pismo⁹⁰ PKP S.A. z dnia 30 stycznia 2023 r., do którego załącznik określał wysokość kosztów poniesionych przez PKP S.A. w podziale na ich źródła. Na fakturze wyszczególniono następujące usługi, tj. dostawa: ciepłej wody, zimnej wody, energii elektrycznej, energii cieplnej, wentylacji centralnej, odbiór ścieków, udostępnianie toalet, dezynfekcja pomieszczeń, serwis sprzątający – na potrzeby obywateli Ukrainy, zabezpieczenie terenu na dworcu związane z napływem obywateli Ukrainy.

(akta kontroli TOM II: str. 252, 254, 371-378)

W dniu 23 lutego 2023 r.⁹¹ Urząd zwrócił fakturę VAT z dnia 13 lutego 2023 r. do PKP S.A. wskazując, iż podstawą zapłaty niniejszej faktury powinna być umowa bądź zwarte porozumienie.

(akta kontroli TOM II: str. 253)

W dniu 21 marca 2023 r. do Urzędu wpłynęło od PKP S.A. wezwanie do zapłaty w kwocie 475,94 tys. zł dotyczące faktury VAT z dnia 13 lutego 2023 r.

(akta kontroli TOM II: str. 249-250)

W dniu 28 marca 2023 r.⁹² Urząd w odpowiedzi na otrzymane wezwanie do zapłaty poinformował PKP S.A., że podstawą do naliczenia należności i wystawienia faktury powinna być umowa bądź zawarte porozumienie. Na tej podstawie możliwe by było określenie zakresu kosztów obciążenia Miasta, który nie został ustalony.

(akta kontroli TOM II: str. 255)

W dniu 24 kwietnia 2023 r.⁹³ Urząd poinformował PKP S.A., że nie zawierało umowy z PKP S.A. na prowadzenie punktu recepcyjnego na dworcu PKP w Przemyślu. Usytuowanie punktu zostało wskazane przez Wojewodę. Wystawiona faktura na kwotę 475,94 tys. zł jest bezzasadna. W związku z powyższym PKP S.A. powinno się zwrócić do Wojewody o rozliczenie kosztów.

(akta kontroli TOM II: str. 256)

W dniu 20 kwietnia 2023 r. do Urzędu wpłynęło od PKP S.A. wezwanie do zapłaty z dnia 13 kwietnia 2023 r. w kwocie 475,94 tys. zł dotyczące Faktury VAT z dnia 13 lutego 2023 r.

(akta kontroli TOM II: str. 257-258)

W dniu 29 maja 2023 r. do Urzędu wpłynęło wezwanie od pełnomocnika PKP S.A. do zapłaty z dnia 23 maja 2023 r. w kwocie 475,94 tys. zł dotyczące faktury VAT z dnia 13 lutego 2023 r.

(akta kontroli TOM II: str. 262-263)

W dniu 1 czerwca 2023 r. Skarbnik Miasta zwróciła się mailowo do pełnomocnika PKP S.A. z zapytaniem, na jakiej podstawie wystawiono przedmiotowe wezwanie. Poinformowała, że Miasto nie ma zawartej z PKP S.A. żadnej umowy z której wynikał by obowiązek zapłaty. Do dnia zakończenia kontroli NIK do Urzędu nie wpłynęła od pełnomocnika PKP S.A. odpowiedź na przedmiotowe zapytanie.

(akta kontroli TOM II: str. 268)

W dniu 12 czerwca 2023 r.⁹⁴ Urząd poinformował Wojewodę o otrzymaniu wezwania do zapłaty w kwocie 475 935,21 w związku z prowadzeniem punktu recepcyjnego na

⁹⁰ KNKr12.6471.96.2022.MM/7.

⁹¹ Znak: OZK.5535.36.2022.

⁹² Znak: OZK.5535.36.2022.

⁹³ Znak: OZK.5535.36.2022.

⁹⁴ Znak: OZK.5535.36.2022.

dworcu PKP w Przemyślu, który został utworzony na polecenie Wojewody. Urząd zwrócił się do Wojewody o udostępnienie wszelkich informacji (protokołów, porozumień, umów) związanych z ustaleniami pomiędzy Wojewodą a PKP S.A., których Gmina nie była stroną w dniu 24 lutego 2022 r.

(akta kontroli TOM II: str. 259)

Wojewoda w piśmie⁹⁵ z dnia 27 czerwca 2023 r. poinformowała Prezydenta, iż nie była stroną i ani nie zawierała ani nie jest w posiadaniu umów, porozumień, zleceń itp. z Zarządcą Dworca PKP w Przemyślu w zakresie najmu pomieszczeń w tym budynku.

(akta kontroli TOM II: str. 260)

Jak wyjaśnił Sekretarz Miasta *punkt recepcyjny został utworzony decyzją⁹⁶ Wojewody z dnia 24 lutego 2022 r. – cyklicznie przedłużaną do chwili obecnej. W pierwszych dniach wojny na Ukrainie po przybyciu do Przemyśla pierwszych fal uchodźców ustalenia w zakresie funkcjonowania dworca PKP w Przemyślu poczyniła dwustronnie Pani Wojewoda wraz z Dyrektorem Oddziału Gospodarowania Nieruchomościami PKP S.A. Gmina nie była stroną powyższych ustaleń. Gmina nie uczestniczyła również w uzgodnieniach dotyczących zasad rozliczeń kosztów z tytułu funkcjonowania Punktu Recepcyjnego na dworcu PKP pomiędzy Wojewodą Podkarpackim, a PKP. Nie została także przez Panią Wojewodę ani przez przedstawicieli PKP poinformowana o ustalonym sposobie rozliczeń. Pierwszą informacją w tej sprawie była sporna faktura za energię elektryczną, po otrzymaniu której Gmina kilkakrotnie zwracała się do Wojewody o przyznanie środków finansowych, z uwagi na to, że wcześniej przyznane fundusze na punkty recepcyjne były niewystarczające na pokrycie kosztów energii elektrycznej na dworcu PKP. Gdyby Gmina przed obciążeniem jej sporną fakturą za energię elektryczną miała wiedzę, że zostanie nimi obciążona z całą pewnością zlokalizowałaby punkt recepcyjny w pomieszczeniach zlokalizowanych w jej własnych zasobach lokalowych. Umieszczenie punktu recepcyjnego na dworcu PKP w Przemyślu zostało narzucone przez Wojewodę dokładnie podając adres i miejsce. Istotnym jest również fakt że pomoc obywatelom ukraińskim na terenie dworca PKP w Przemyślu prowadzona była i jest przez wiele instytucji i organizacji tak polskich jak i zagranicznych m.in.: PCK, ZHP, PSP, Policja, WOT, Medair, World Central Kitchen, UNHCR. Wobec tego, że ustalenia Wojewody z przedstawicielem PKP nie zostały Gminie udostępnione oraz że Gmina nie zawierała umów w przedmiotowej sprawie, jak również właściciel nieruchomości nie przekazał Gminie jakichkolwiek umów dotyczących udostępnionych pomieszczeń z powodu braku powyższych dokumentów nie ma podstawy do uregulowania przedstawionych rozliczeń. Byłoby to bowiem niezgodne z ustawą o finansach publicznych, gdyż przedmiotowa faktura nie odnosi się do żadnego dokumentu źródłowego. Należy również nadmienić, że o powyższej sytuacji informowana była Pani Wojewoda, która nie przeznaczyła na uregulowanie należności adekwatnych środków finansowych. W dniach od 15 maja do 28 lipca 2023 r. w Urzędzie pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oraz Wydziału Finansów i Budżetu Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzili kontrolę prawidłowości wykorzystania środków dotacji celowej z budżetu państwa oraz Funduszu Pomocy, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami w związku z utworzeniem i prowadzeniem punktu recepcyjnego i nie wskazali nieprawidłowości w tym zakresie.*

(akta kontroli TOM II: str. 286-287)

⁹⁵ Znak: ZK-VI.6333.2.11.2023.

⁹⁶ Znak: ZK-VI.0520.1.2022.

Urząd trzykrotnie zwracał się do Wojewody o kwotę 800 tys. zł tytułem kosztów eksploatacyjnych poniesionych przez PKP na dworcu głównym w Przemyślu: zapotrzebowanie na dzień: 6 października 2022 r., 7 listopada 2022 r. oraz zapotrzebowanie na miesiąc listopad 2022 r. Wojewoda nie przekazała wnioskowanych środków.

(akta kontroli TOM II: str. 264-266)

Jak wyjaśnił Maciej Jacek Szeremeta – Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie *w związku z otrzymanym pismem⁹⁷ od PKP S.A. z dnia 15 września 2022 r. i 3 października 2022 r. w sprawie rozliczenia dworca PKP Przemyśl tj. w sprawie uregulowania kosztów mediów dotyczących pomieszczeń na potrzeby obsługi uchodźców na terenie dworca PKP w Przemyślu. Punkt Recepcyjny został utworzony decyzją⁹⁸ Wojewody z dnia 24 lutego 2022 r. – cyklicznie przedłużaną do chwili obecnej. Miasto nie zawierało umów w przedmiotowej sprawie jak również właściciel nieruchomości nie przedstawił jakichkolwiek umów do podpisu w sprawie udostępnionych pomieszczeń. Brak powyższych dokumentów nie jest podstawą do uregulowania przedstawionych rozliczeń i jest niezgodne z ustawą o finansach publicznych, gdyż nie odnosi do żadnego dokumentu źródłowego. Należy również nadmienić, że o powyższej sytuacji informowana była Wojewoda, która nie przeznaczyła na uregulowanie należności adekwatnych środków finansowych.*

(akta kontroli TOM II: str. 264-268)

Nie występowały problemy związane ze współpracą ze zleceniobiorcami, osobami świadczącymi pomoc/wolontariuszami. Urząd nie otrzymał dyspozycji od Wojewody odnośnie możliwości przeznaczenia środków z rezerwy jst na zadania własne z zakresu zarządzania kryzysowego na działania pomocowe dla obywateli Ukrainy. Nie wystąpiły przypadki wniesienia do właściwego ministra za pośrednictwem Wojewody odwołania do poleceń wydanych przez wojewodę w formie decyzji administracyjnej. Nie wystąpiły przypadki wstrzymania wykonania przez ministra poleceń wydanych przez wojewodę w trybie art. 12 ust. 15 ustawy o pomocy.

(akta kontroli TOM I: str. 230)

Pismem⁹⁹ z dnia 16 stycznia 2023 r. Sekretarz Miasta zwrócił się do NIK z informacją, że od około miesiąca maja 2022 r. przed Urzędem gromadziły się osoby narodowości Romskiej obywatelki Ukrainy, pochodzące z Zakarpacia, gdzie działania wojenne nie były prowadzone, które niejednokrotnie od godzin wczesnych porannych zajmowały kolejkę pod Urzędem, aby otrzymać numer PESEL UKR. Część z tych osób często wjeżdżała i wyjeżdżała na terytorium Państw UE, co można było stwierdzić na podstawie stempli w paszporcie, o ile posiadają paszporty, (podkreślam, że w świetle ustawy pomocowej paszport nie jest wymagany, aby nadać nr PESEL i status UKR, wystarczy jakikolwiek dokument, który pozwala ustalić tożsamość osoby, nawet nieważny, a nawet można nadać PESEL osobie, która nie posiada żadnego dokumentu tożsamości, tylko na podstawie oświadczenia) często osoby te posiadają aktualną wizę do państw UE po czym wjeżdżają na terytorium RP. W trakcie przyjmowania tych osób wielokrotnie w czasie rozmowy z Urzędnikami okazywało się, że przekraczały granicę matki, natomiast dla dzieci, które nie ukończyły dwunastego roku życia przywoziły ze sobą tylko akty urodzeń tych dzieci i fotografie, a dzieci w tym czasie przebywały na Ukrainie. W takiej sytuacji, kiedy Urzędnicy zauważyli taki proceder numer PESEL dla tych osób przebywających poza granicami RP nie został

⁹⁷ Znak: KNKr12.6471.96.2022.MM/2.

⁹⁸ Znak: ZK-VI.0520.1.2022.

⁹⁹ OZK.2011.4.2023.PG.

nadawany. Jednakże, aby zapobiec takim sytuacjom i mieć pewność co do przebywania osób nieletnich w Polsce Urzędnicy Urzędu nadający numery PESEL UKR prosili matki o przyrowadzenie dzieci ze sobą do Urzędu, również tych które nie ukończyły dwunastego roku życia, którym nie były potrzebne do pobrania odciski palców przy nadawaniu numeru PESEL. Zdarzały się takie sytuacje, że osoby te już nie wracały do Urzędu, niektóre natomiast przychodziły po paru dniach z dziećmi. Osoby te nie potrafią wskazać miejsca, gdzie będą przebywać w Polsce, wskazują dworzec PKP, co daje podstawę domniemania, że w krótkim czasie planują powrót na Ukrainę, często pytają urzędników gdzie można uzyskać zasiłki w Przemyślu, pytają gdzie znajduje się MOPS i ZUS w Przemyślu, niektórzy posiadają kartki na których mają napisane nazwy instytucji gdzie uzyskać numer PESEL, do jakiego banku się udać i na jakich ulicach znajduje się ZUS i MOPS. Sytuacja wyżej opisana została zgłoszona do organów centralnych: Wojewoda, Komendant Główny Straży Granicznej.

(akta kontroli TOM II: str. 269-271)

Sekretarz Miasta w piśmie¹⁰⁰ z dnia 22 sierpnia 2023 r. stwierdził, iż w procesie nadawania statusu UKR obywatelom Ukrainy narodowości romskiej w Urzędzie zdarzały się przypadki odmowy nadania statusu UKR o którym mowa było w piśmie z dnia 16 stycznia 2023 r. Wynikało to z powodu nie spełniania przez w/w przesłanek do nadania statusu. Przede wszystkim osoby te deklarowały, że udają się do innych krajów Unii Europejskiej lub jeszcze w tym samym dniu wracają na terytorium Ukrainy, nie mają zamiaru stałego przebywania na terytorium RP, lub z dokumentacji przedstawionej wynikało, iż stale przebywają na terytorium innego państwa UE. Należy tutaj zaznaczyć, że przypadki odmów nadania statusu UKR były marginalne w całym procesie rejestracji obywateli Ukrainy.

(akta kontroli TOM II: str. 272)

14.

Prezydent w odpowiedzi na pytanie czy Miasto podejmowało działania na rzecz integracji obywateli Ukrainy, wyjaśnił m.in., że *w okresie realizacji działań pomocowych nie zdiagnozowane zostały problemy bezdomności, a w związku z tym nie podejmowaliśmy działań dot. zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych. Wszelkie działania związane z zabezpieczeniem zakwaterowania realizowane były między innymi poprzez relokację uchodźców.*

(akta kontroli TOM I: str. 230)

Działania Miasta polegające na zapewnieniu edukacji dzieci i młodzieży z Ukrainy polegała na tym, iż wszyscy uczniowie pochodzący z Ukrainy, którzy zgłosili się do szkół na terenie Miasta Przemyśla realizują obowiązek szkolny/nauki. Dodatkowo Miasto otrzymało darowiznę z Fundacji Santander Bank S.A. im. Ignacego Jana Paderewskiego z siedzibą w Warszawie z przeznaczeniem na zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia dla uczniów obywateli Ukrainy w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Przemyślu.

Zapewnienie opieki zdrowotnej dla obywateli Ukrainy odbywało się poprzez Wojewódzki Szpital im. „Św. Ojca Pio” oraz POZ-y znajdujących się na terenie Miasta Przemyśla.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu zajmował się zagadnieniami dotyczącymi zatrudnienia i rynku pracy dla obywateli Ukrainy. Wg stanu na 30 kwietnia 2023 r. 22 przedsiębiorców złożyło 44 oferty pracy z deklaracją zatrudnienia obywateli Ukrainy, na 158 miejsc, 33 osoby podjęły zatrudnienie, trzy osoby podjęły roboty publiczne, pięć osób podjęło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, dwie osoby podjęły pracę w ramach refundacji kosztów doposażenia

¹⁰⁰ OZK.2011.4.2023.PG.

stanowiska pracy, pięć osób skierowano na staż, (zorganizowano jedno miejsce stażowe w PUP w zakresie informacji w języku ukraińskim o rejestracji i pomocy dla obywateli Ukrainy), 38 osób ukończyło szkolenie z języka polskiego, jedna osoba otrzymała dotację na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Gmina nie była zaangażowana w działania integracyjne realizowane przez inne organy.

(akta kontroli TOMI: str. 230-231, TOM II str. 157-163)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Prezydent nie ustalił z PKP S.A. zasad rozliczania kosztów eksploatacyjnych ponoszonych przez PKP S.A. w związku z funkcjonowaniem na dworcu PKP w Przemyślu punktu recepcyjnego, a także nie zweryfikował kosztów wykazanych przez PKP S.A. na fakturze VAT nr S/5040029248/2023 z dnia 13.02.2023 r. W efekcie Wojewoda Podkarpacki nie przekazał Prezydentowi środków na ten cel, a wystawiona przez PKP S.A. faktura na kwotę 475 935,21 zł brutto nie została zapłacona.

(akta kontroli TOM II str. 235-268, 286-287, 323-349, 371-378, 393-400)

Prezydent wyjaśnił, że nie określił z PKP S.A. zasad rozliczania kosztów eksploatacyjnych ponoszonych przez PKP S.A. w związku z funkcjonowaniem na dworcu punktu recepcyjnego z uwagi na to że Miasto pozostawało w przekonaniu, iż nie było stroną jakiegokolwiek umowy najmu przedmiotowych pomieszczeń, a jedynie na polecenie Wojewody było jedynie ich użytkownikiem. W szczególności Miasto pozostawało w przekonaniu że prawo do dysponowania tymi pomieszczeniami posiada Wojewoda i to on jest stroną zawartej z PKP umowy najmu.

Przemawiały za tym następujące fakty:

- do dnia dzisiejszego do tutejszego urzędu nie wpłynęła żadna umowa najmu pomieszczeń na dworcu PKP w Przemyślu do podpisu. Oczywistym jest, że PKP S.A. jako właściciel nieruchomości przekazując pomieszczenia winien sporządzić umowy, gdyż to one władają przedmiotową rzeczą i miały tudzież mają legitymację do przedstawienia warunków i zasad na jakich udostępniają swoje pomieszczenia. Nie jest rolą Prezydenta Miasta aby właścicielowi nieruchomości, który udostępnił pomieszczenia dobrowolnie narzucać warunki na jakich będzie z nich korzystał, gdyż byłaby to ingerencja we własność prywatną,

-Nie przedłożenie przez PKP do podpisu umowy, a jedynie protokołów przekazania do użytkowania pomieszczeń na Dworcu PKP w Przemyślu dodatkowo utwierdzało Miasto w przekonaniu, że to Wojewoda jest stroną umowy, a Miasto jedynie użytkownikiem przedmiotowych pomieszczeń,

-nie przekazanie, pomimo złożenia w październiku i listopadzie 2022 wniosków (po otrzymaniu faktury od PKP S.A.) przez Wojewodę Podkarpackiego dodatkowych środków finansowych (wnioski -zał. Nr 7,8 i 9 do niniejszego pisma) na koszty eksploatacyjne poniesione przez PKP S.A. na dworcu głównym w Przemyślu. Nie przekazanie tych środków przez Wojewodę utwierdzało Miasto w przekonaniu, że to po stronie Wojewody Podkarpackiego leży odpowiedzialność za te zobowiązania lub że na podstawie uzgodnień pomiędzy przedstawicielami Urzędu Wojewódzkiego i PKP S.A., w których Miasto na żadnym etapie nie uczestniczyło, pomieszczenia udostępniane są nieodpłatnie,

-W dwóch protokołach odbiorczych z dnia 26 lutego 2022 r. oraz jednym zdawczym z dnia 13 czerwca 2022 r., wymienionych poniżej i stanowiących odpowiednio załączniki Nr 11,12,13 na str. 1 tych protokołów zawarto zapis cyt.: „Data zakończenia umowy: zgodnie z umową” co sugerowało Miastu, że w sprawie najmu

przedmiotowych pomieszczeń została zawarta umowa . Ponieważ Miasto żadnej umowy nie zawierało i nie było stroną takiej umowy Miasto domniemywało, że umowę taką z PKP S.A. zawarł Wojewoda Podkarpacki, a podpisywane protokoły zdawczo-odbiorcze są jedynie jej konsekwencją,

-W tzw. „Hali Kijowskiej” w Korczowej, podobnie jak na dworcu głównym w Przemyślu prowadzony był punkt recepcyjny i koszty wszelkich opłat eksploatacyjnych, w tym również za media ponoszone były przez Wojewodę Podkarpackiego, co w połączeniu z wyżej wymienionymi argumentami dawało podstawę do oczekiwania zastosowania takiego samego rozwiązania w stosunku do punktu recepcyjnego na dworcu głównym w Przemyślu.

Pierwszym sygnałem dla Miasta, że jest traktowany jako zobowiązany do zapłaty poniesionych przez PKP S.A. spornych kosztów było otrzymanie faktury. W tym miejscu podkreślam, że Prezydent każdorazowo odpowiadając na pisma kierowane do PKP S.A. zwracał się o przedstawienie umów, porozumień, zleceń zawartych z Gminą Miejską w powyższej sprawie. Informując, że z powodu braku powyższych dokumentów nie ma podstawy do uregulowania przedstawionych rozliczeń i że uregulowanie roszczeń w tej sytuacji byłoby niezgodne z ustawą o finansach publicznych. Ponadto nadmieniam, iż pracownicy Wojewody przeprowadzili kontrolę w Urzędzie w zakresie funkcjonowania punktu recepcyjnego na dworcu PKP w Przemyślu której wyniki zaprezentowano w wystąpieniu pokontrolnym które wpłynęło w dniu 8 września 2023 r. - znak: ZK-Y1.431.1.2023. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu punktu recepcyjnego na dworcu PKP w Przemyślu.

(akta kontroli TOM II: str. 355-408)

OCENA CZĄSTKOWA

Prezydent zapewnił sprawną wypłatę świadczeń z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz jednorazowego świadczenia pieniężnego w kwocie 300 zł, przekazując do realizacji to zadania do MOPS. Prawidłowo wypełniono obowiązki sprawozdawcze i rozliczeniowe odnośnie zawartych porozumień oraz w zakresie otrzymanych środków z Funduszu Pomocy. Po zmniejszeniu zapotrzebowania na środki z Funduszu Pomocy, niewykorzystaną ich część zwrócono Wojewodzie. Otrzymany sprzęt komputerowy był wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem. Rzetelnie prowadzono działania informacyjne dotyczące udzielania pomocy obywatelom Ukrainy. Sukcesywnie na stronie internetowej Urzędu publikowane były informacje dotyczące formy wsparcia oraz miejsc gdzie obywatele Ukrainy mogli ją uzyskać.

W ocenie NIK, Prezydent nie zapewnił rzetelnego rozliczenia kosztów poniesionych przez PKP S.A. w związku z funkcjonowaniem na dworcu kolejowym w Przemyślu punktu recepcyjnego dla obywateli Ukrainy. Prezydent nie ustalił z PKP zasad rozliczania kosztów eksploatacyjnych ponoszonych przez PKP S.A. w związku z funkcjonowaniem na dworcu PKP w Przemyślu punktu recepcyjnego. Obowiązek określenia tych zasad wynikał z faktu, że to Prezydent Przemyśla miał podjąć wszelkie niezbędne działania mające na celu utworzenie i prowadzenie punktu recepcyjnego na dworcu PKP w Przemyślu. Ponadto Prezydent nie zweryfikował kosztów wykazanych przez PKP S.A. na fakturze VAT nr S/5040029248/2023 z dnia 13 lutego 2023 r. mimo, że to Miasto Przemyśl przejęło (na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych) część pomieszczeń i infrastruktury dworca od PKP, stając się jego użytkownikiem, a także podmiotem generującym koszty po stronie PKP S.A., zaś przekonanie Prezydenta, że stosowne umowy w tym zakresie zawarł z PKP S.A. Wojewoda nie znalazły potwierdzenia w dokumentach. Konieczność określenia zasad rozliczania kosztów eksploatacyjnych poniesionych przez PKP S.A. w związku

z funkcjonowaniem na dworcu kolejowym w Przemyślu punktu recepcyjnego wynikała z faktu, że w okresie funkcjonowania na dworcu PKP w Przemyślu punktu recepcyjnego, PKP S.A. realizowała bieżące przewozy pasażerskie, które również generowały koszty eksploatacyjne.

IV. Wniosek

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o weryfikację faktury VAT nr S/5040029248/2023 wystawionej przez PKP S.A. w dniu 13.02.2023 r. pod kątem ujęcia w niej kosztów eksploatacyjnych powstałych wyłącznie w związku z funkcjonowaniem na dworcu PKP w Przemyślu punktu recepcyjnego, a następnie przekazanie wyników tej weryfikacji Wojewodzie Podkarpackiemu celem uzyskania środków na pokrycie ww. kosztów eksploatacyjnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 9 października 2023 r.

Kontroler

Mariusz Twardowski
Główny specjalista k. p.

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

z up. p.o. Wicedyrektora Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie
Robert Łukasz

/-/